

Eksemplariske studieprojekter i historie

Her er der 4 studieprojekter i historie.

Det første "Slaveri i det gamle Rom" er en smule usammenhængende og skematisk, men havde litteraturhenvisninger og en god konklusion.

Studieprojektet fik karakteren 02

Det andet "The Last of Us" er et tværfagligt projekt med fagene historie og dansk, der omhandler computerspil, herunder computerspillets historie, genrebegrebet og en dansk analyse af personerne i spillet "The last of Us". Studieprojektet fik karakteren 4

Det tredje "Angakkoq skikkelsen i det traditionelle inuitsamfund" har en god disposition og en god anvendelse af kilderne, men det blev en smule tyndt til sidst, ikke mindst mht. vurderingen og den korte konklusion.

Studieprojektet fik karakteren 7.

Det fjerde "Atombomben" har også en god disposition og en meget god kildenær anvendelse af kilderne, ligesom det havde en god vurdering og konklusion samt litteratur liste. Studieprojektet fik karakteren 10

Slaveri i det gamle Rom

Historie

2017

Indholdsfortegnelse

c

x

Indledning

Problemformulering:

Der ønskes en grundig definition på begrebet "en slave" i det gamle Rom samt et kort datering og periodisering af det romerske slaveri

Med udgangspunkt i en kategorisering af de forskellige typer af slaver i det gamle Rom, ønskes en diskussion af de forskellige slavetypers arbejde og levevilkår. Romerske kilder om slaveriet skal inddrages og analyseres.

Der ønskes en kort vurdering af årsagerne til det romerske slaveris nedgang og ophør.

Idag når man begyndt at snakke om slaveriet, hovedbegrebet bliver til Amerikanske slaveriet.

Jeg vil undersøge hvordan andre behandler sine slaver med tre kilder af Cato, Columella og Seneca, hvordan de kigger på slaverne. Hvilket slaveri typer der er i romerske samfund. Og jeg vil dybden med deres kategori. Hvad er deres funktioner i Landbrugsslaver og byslaver. Jeg vil undersøge hvad er forskelle mellem Landbrugsslaver og byslaver.

Jeg vil sat slaverne i hierarkiet til at se hvilken type slave har højeste status ind i slavernes samfund.

Definition af slave:

Romerrigets samfundet er del i to store grupper som er frie mennesker og slaver.

Det første af to store grupper er frie mennesker som også kan deles i to grupper de første er romerske borgere som har stemme ret om love og embedsmænd.

Det andet er fremmede som er borger landet som blev erobret af romerne, hvis de havde land skal de betale skat og kunne ikke være med til at stemme om lov eller embedsmænd i forhold til romerske borger, men jeg vil ikke komme dybere med de frie mennesker, men jeg vil gå dybere med det andet af to store grupper som er slaver.

I Romerriget er en slave en person der var ligegyldigt om det var en kvinde, barn eller en mand og de ejet af en anden person¹ og det betyd at man kan beordre slaven til forskellige opgaver, og slaven kan ikke sige nej, og slaverne arbejder hård for deres herrer, men til gengæld får slaver et sted at bo, får noget mad og tøj.

I Romernes lov står der, at en slave var en ting, det er bare ligesom at eje en værktøj eller en hest og at slaverne blev ikke set som en personer eller borger.

Slaverne kan ikke havde en retsgyldigt ægteskab, men de kan havde en "papirløst" ægteskab som er uden vielsepapir eller en dokument af ægteskab.² Hvis de har fået børn er de herrens ejendom.

Slaverne kan ikke eje noget i forhold til Romernes lov, men der er en ting som er udenfor loven som de kan eje, og på latinsk kaldes det "peculium".³ "Peculium" kunne være penge eller en dyr som slaverne ejer. De var byslaver og betroede landbrugsslaver at de samler deres egen portioner.

¹ Carlsen & Tvarnø, Slaver og produktionsforhold i Romerriget, udgivet i 1983, side 41

² Carlsen Jesper, Romerriget, udgivet i 2001, side 63

³ Carlsen & Løfholm, Slaver i romerriget, udgivet i 1981, side 10

Slaverne kunne frikøbe sig selv med deres "peculium", men for en byslave skal man spare peculium og det kan tage op til 6 til 7 år⁴ hvis man vil gerne frikøb sig selv, men ejerne kan stadig afvise deres slaver, selvom de har aftale om prisen.⁵ Efter en slave har frikøb sig selv, får de ejerens status, og de fleste havde tæt forbindelse til deres gamle ejer.

Opstå af slaveri i romerske samfund

Efter det har erobret landet så for det slaver, men overklasserne ønskede brug pengene mere til jord. Der var mange der blevet ødelagt i den 2 puniske krig og der var derfor det blev solgte i romerske samfund.

Mange slaver blev solgt meget billigt så er det bare ligesom havde en billig arbejdskraft, og brug af slaver fik god resultater, vin og oliven var de vigtigste.

Mange af overklasser havde flere gård og det var derfor der var en forvalter som holder øje gården, ejerne kommer sjældent om året som kontrolbesøg.

Soldaterne blev som en slavejagter af Max Weber, og der var så mange slaver der blev brugt til landbrug at frie arbejderne blev mindre.

Slaveri startede ca. 218-201 f.v.t og det var ca. 312-330 e.v.t slaveri var ophørt. Men det i midten af de to, havde store indflydelse i romerske samfund.

Analyse:

I analysen vil komme ind på hvordan andre der ejer gård behandler deres egen slaver ved brug af bøger som de har skrevet den første vil være Cato hvordan han behandler sine slaver.

Cato:

Cato mener at hvis slaverne blev gamle skulle det solgte videre, fordi han vil ikke giv mad til nogle, der er ubrugelige slaver. Cato bruger sine slaver til trækdyr og udnyttede dem indtil de bliver gamle, og når slaverne bliver gamle solgt han dem videre hvor han erstat dem med yngre slaver. Cato mener også sove længere så de er mere friske end dem der manglede søvn. Han tjener også penge på nogle slavinde som en prostituerer hvor slaverne kunne betale med fast pris til at have sex. Han kunne ikke lide at der er enigheder mellem slaverne, fordi det var han frygtede for.

⁴ Carlsen & Løfholm, Slaver i Romeriget, 1981, side 11

⁵ Carlsen Jesper, Romeriget, udgivet i 2001, side 70

Når alle høstning er færdig får forvalteren en besked, derefter skal lave en regnskab det, når han forsinkede med regnskaber, forvalterne laver mange undskyldninger som ofte er slaverne var syge, at der har været dårligt vejr og at en af slaverne flygtede. Når slaverne er syge skal de give dem mindre portion af mad.

Når nogen begår fejl så skal forvalteren straffe slaven med passende måde.

Ifølge Cato's lærebog i landbrug (De Agri Cultura) at man bør havde en oliven gård på ca. 120 tønder land. Så skal man en forvalter, forvalterske, 5 arbejdsslaver, 3 oksedriver, 1 æseldriver, 1 svinehyrde og 1 fårehyrde ialt 13 mennesker.

Hvis man skal have en vin gård bør det være på ca. 50 tønder land. Også en forvalter, forvalterske, 10 arbejdsslaver, 1 oksedriver, 1 æseldriver, 1 pileskærer og 1 svinehyrde ialt 16 mennesker.

Her kan man se at vin gård er mere kompliceret arbejde, selvom vin gård er mindre end oliven gården har man brug for dobbelte arbejdsslaver til for drive vin gården.

Slavernes mad:

Om vinteren slaverne skal får ca 35 liter hvede om måneden, om sommeren arbejdsslaverne hele dagen i markerne som fysisk krævende derfor 40 liter hvede om sommeren.

Der her viser at deres mad er meget begrænset, hvor byslaver for mere, ifølge seneca byslaverne for ca. 43 liter hvede og 5 denarer om måneden.

Cato giver sine slaver en tunika som er ca. 1 meter og træsko, og slaverne skal have dem på i to år indtil de får en ny en.

Lucius Junius Moderatus Columella:

Columella er født i spanien, men levede i Italien mest af sin lev og han ejede flere gård i italie, og han har skrevet De re rustica (landbrugshåndbog).

Columella startede med at advare mod at vælge fra byslaverne, fordi slaver som er vant til at leve i byerne er søvngig og vant til at have fritid, og kan ikke klare land arbejde.⁶

Han anbefalede at vælge en der opdraget i landet og have prøvet det før, men hvis man kunne ikke finde opdraget i landet, skal finde han skal være over sin ungdom heller ikke for gammel, så slaverne ikke mister deres arbejdslyst. Columella enig med Cornilius Celsus sagde at analfabet kan også være en leder, hvis analfabet er en forvalter vil ejeren

⁶ Carlsen Jesper, Romerriget, 2001, side 84. Kilder fra Columella

for mere penge end regnskaber. Og analfabet kan ikke snyde regnskaben for han ikke kan læse og skrive og tør ikke at få hjælp en anden med at snyde regnskaben.

Columella's egen mening var for at ære forvalteren, når han arbejde rigtigt godt skal man inviteret ham til middag på en helligdag. Og når man snakker venlig med landbrugsslaverne så bliver det også nemmere for slaverne lykkes med deres arbejde.

Lucius Annaeus Seneca:

Seneca mener at man skulle være venner med sine slaver, men ejerne skulle holde som en hemmelighed.

Han vil have at herrerne ikke kalder slaverne som slaver, men kaldt dem for venner. Han synes at de er alt for synd at de blev straffet hårdt bare, fordi de larmede foran deres herrer.

"... Stilheden forstyrres ved nogen som helst lyd, må der bødes derfor med stor lidelse. Hele natten igennem må de blive ved at stå, fastende og stumme" (Seneca, om slaveri)

Man behøver ikke at blev venner med alle slaverne straks, man skal ligesom tage skridt efter skridt til at blev venner med alle slaverne, fordi nogen af dem kunne tag det som forkert.

Der er forskellige typer for slaver i Romerske samfund, men kan deles i to store grupper som Landbrugsslaver og Byslaver. Under de to former for slaveri er der også mineslavere. Jeg vil i dybden med deres kategori og de andre typer af slaver, som er under landbrugsslaver og byslaver og jeg starter med Landbrugsslaver.

Landbrugsslaver:

Under Landbrugsslaver kommer jeg ind på tre forskellige typer af slaver. Som første kommer jeg ind på forvalter, herunder hvad deres funktioner og peculium i landbrugsslaverne. Efter det kommer jeg ind på hyrdernes funktioner og peculium i landbrugsslaver. Til sidst kommer jeg ind på hvad arbejdsslavernes funktion er. Først starter jeg med forvaltere.

Forvalter

Landbrugsslaver har tre forskellige slavetyper, den første er en "vilicus" forvalter, og de er ligesom en næstformand, for herren har flere gård og besøger disse gård to eller tre gang om året, så det er mest forvalteren der styrer gården.

Herren vælger en forvalter og påvirker forvalteren ved at belønne med noget ligesom en større peculium og dermed giftes sig, men ikke officielt, som kan læses her under i citatet:

"...Lederne bør gøres ivrigere med præmier, og man skal gøre sig umage for, at de har peculium og slavinde til ægte. ..." (Jesper Carlsen, Romerriget, Tekst 24 kilde fra Marcus Terentius Varro.)

Og forvalteren er en leder for slaverne selvom han er selv en slave, så man godt sige forvalteren har lidt større status end de andre. Forvalteren uddeler arbejde til andre slaver og det er bedst hvis forvalteren (Vilicus) kan læse og skrive, så produktion kan være mere sikret, lettere og hold den på et niveau så alt kan nås hvert år. Den anden opgave er at forvalteren skal opholde orden, han kan straffe det andre slaver, hvis de er dovne og ikke lytter. Og hvis forvalteren har børn så er de også slaver og de børn skal gøre nytte i gården. Forvalter kan spare peculium og frikøbe sig selv og familien, men der var ikke mange der gjorde, fordi hvis de gjorde så vil de blev arbejdsløs og dermed hjemløse. Der var mange forvaltere der levede sammen en "vilica" slavinde og deres opgave var at lave mad, gøre ren i huset og hvis en af slaverne er syge, så er slavindes arbejde at passe dem.

Forvalteren og forvalterske får mindre mad for deres arbejde er ikke så hård ligesom arbejdsslaverne, som herunder kan læses i citatet:

"...De, der arbejder om vinteren, 4 skæpper hvede (34,8 l), om sommeren 4 1/2 skæppe (39,15 l). Forvalter, forvalterske, opsyn, fårehyrde 3 skæpper (26,1l). ..." (Peter Ørsted, Romerne, udgivet i 1991)

Hyrder

Den anden type er Hyrder, og hyrderne skal beskytte dyrerne fra det vilde dyre og nogen gang kommer der tyve for at stjæle dyre, og det er derfor hyrderne bliver givet et våben, det får en spyd for at beskytte deres herrens ejendom fra tyveri og vilde dyre.⁷

Hyrderne har også en leder som kaldes "magister pecoris", i romerriget er de også slave, og hyrderen skal være en erfaren hyrde og han skal kunne skrive og læse, for at kunne holde regnskab med dyrene, men behøver ikke være rigtigt god til det.

Hyrderne er mere frie end de almindelige landbrugsslaver og har sædvanlige normalt familieliv, fordi kvinder bliver også brugt som hyrder. Hyrderne bor i hytterne ved siden af dyrerne⁸, og de er hyrderne der skaber oprør og det er derfor romerske borgerne lavet en lov at der skal være mindst en 1/3 frie arbejdere sammen med hyrderne. Hyrderne skal selv sørge for føde til sig selv og de får noget "peculium", men er lavere end forvalterens, derfor havde ikke så stor chance for at frikøb sig selv, som også kan læses herunder i citatet:

"...De fik derfor noget peculium i form af kvæg, som kunne forsyne dem med mælk, klæder m.m. En almindelig hyrde havde dog ikke de store muligheder for at blive frigivet eller frikøbe sig selv. Det var peculiummet for lille til. ..." (Carlsen & Løfholm, Slaver i Romerriget, 1981, side 19.)

Arbejdsslaver

Den tredje type er arbejdsslaver, arbejdsslaverne bor på en gård og mange gårde har en fængsel, nogle arbejdsslaver har lænker på, hvis de vil gå ud fra gården skal de først have en tilladelse af herren for at forlade gården. Deres arbejde er afhængigt af hvilken årstid det er, om vinteren arbejder arbejdsslaver med hjemme produktion kunne være tøj, hjælper med bygninger og laver værktøjer. Når det er sommer så arbejder slaver i markerne og det vigtigste er at dyrke vin og oliven.

⁷ Carlsen Jesper, Romerriget, 2001, side 62

⁸ Carlsen & Løfholm, Slaver i Romerriget, 1981, side 19

“... Den romerske overklasse på deres bedste jordbrug havde slaver som den vigtigste arbejdskraft. ...” (Erik Christiansen, Romerrigets Historie, 2007, side 17)

Arbejdsslaverne får ikke “peculium”, men hvis der er en betroede arbejdsslave så får slaven peculium, men er lavere end hyrderne, og arbejdsslaver er den laveste i slavernes hierarki og arbejdsslaverne er det største gruppe, men de har ikke en chance til at frikøbe sig selv.

Her i landbrugsslaver får jeg at vide at forvalteren har den højeste status ind i landbrugsslaver som er en leder i gården og får noget peculium.

Og hyrder får jeg at de har også en leder, og at de har ofte en normal familieliv, får peculium lavere end forvalterens peculium, men har lidt mere frihed end andre, fordi de går rundt med dyrerne.

Men der er endnu lavere og de er arbejdsslaverne som ikke får peculium, bor på gårderne.

Her begynder jeg at gå dybden med byslavernes funktioner og deres kategori.

Byslaver:

Under byslaver kommer jeg også ind på tre forskellige typer af slaver. Den første betroede slaver kommer ind på deres funktioner hos herren. Og håndværksslaver hvad deres funktioner er. Og som sidste kommer jeg ind på de menige husslaver om deres funktioner.

Byslaverne bor hos sin ejere eller de har deres egen hus og de har bedre levevilkår end landbrugsslaverne.

Betroede slaver.

Den første er en hushovmester (betroede slave) og han/hun bestemmer over hvordan ejerens penge skal bruges og de er dem der giver penge til forvalterne og betaler håndværksslavernes værksted som ejeren har lejet eller købt. Hushovmester er også en betroede slave og andre betroede slaver arbejder som en bogholder, læger og lærere og nogen af dem er kunstnere, deres maleri sælger ejeren for at tjene mere penge. Betroede slaver er mest produktive slaver for ejeren, men det er kun dem der har højere status har rådet til at købe højt uddannede slave, for hvis man skal købe en højt uddannede slave kan koste op til 175.000 denarer eller 700.000 serstertier⁹, og arbejdsslaverne koster kun fra

⁹ Denarer er en sølvmønt og serstertier er en bronzemønt af <http://historienet.dk/civilisationer/romerriget/hvilken-moentfod-brugte-romerne>

500 til 800 denarer, så man kan godt se at der er højt forskelle mellem højt uddannede og ufaglært arbejdsslave, som det står citatet

“...De rige romere købte gerne højtuddannede slaver, hvis arbejde betød, at de fik et særligt forhold til deres herre, og det kunne ende i et varmt venskab. ...” (Jesper Carlsen, Romerriget, 2001, side 65)

Og de betroede slaver har bedre forhold mellem ejeren og slaven og nogen af ejerne bliver god venner sammen med sin slave. Betroede slaver har større chance for at købe sig selv end de andre slaver, fordi de får mere peculium og de kan blive lånt ud til andre herrer. Og de er betroede slaver som efterlader mest kilder. Men betroede slaver er ikke så mange, fordi der var ikke så mange slaver som har en højt uddannede som læger eller lærere.

Menige hussslaver

Den anden er de menige hussslaver, de har mere normal arbejde som rengøring af huset, madlavning, indkøbning af mad og andre ting. Hussslaverne skal være mere opmærksomme på ejerens ønsker og behov for at disse skal være opfyldt. Man havde hussslaver så en herre vil havde et behageligt hjem, men hussslaverne var ikke en produktivt slave i forhold til håndværksslaver.

“...Hussslaver ejedes, ligesom landbrugsslaverne, hovedsageligt af overklassen. ...” (Carlsen & Løfholm, Slaver i Romerriget, side 21)

Hussslaver havde større chance for at blev frigivet, fordi de har et forhold med deres ejere og det viser sig at der var testamente, hvis ejeren dør vil hussslaverne bliver frigivet eller solgt videre, men det betyder ikke at de får en bedre levestilkår, fordi de vil miste deres arbejde og de har ikke noget uddannelse og derfor tyder det på, at de ikke får en bedre levestilkår end andre slaver.

Håndværksslaver

Håndværksslaver er en af mest produktivt og forhøjer mest indkomsten, nogen slaver har bageri, blacksmith, skomagere og byggebrancher.

Derfor har håndværksslaver stor indflydelse på ejerens indkomst og de kunne behold lille portion af deres overskud, og de er ejerens “samarbejdspartner”, da håndværksslaveren

bliver købt, må ejeren købe eller leje en værksted for at kunne producere og der har en lejlighed som håndværkeren kan bo. Ved at ejeren gøre alt det, vil de have mere indkomst. som også står i citatet:

“...De selvstændige håndværksslaver afleverede en ret stor del af indtægten til deres herre, men beholdt selv en vis del af overskuddet. ... (Jesper Carlsen & Hanne Løfholm, Slaver i Romerriget, udgivet i 1981, side 22)

De havde deres egen værksted eller blev lejet af deres ejer og har soveværelse ovenpå til ham og hans familie.¹⁰

Her i byslaverne får jeg at vide at byslaver har højere status end landbrugsslaver. Betroede slaver har et højt uddannelse som læger, bogholder og lærere. Som den anden håndværksslaver som har stor betydning for herrens indkomst og derfor har en værksted til det. Som sidste de menige husslaver som har den laveste status ind i byslaver og behandlet dårligt, de står for rengøring af herrens hus og madlavning.

Mineslaver

Mineslaver har ikke mulighed for at frikøb sig selv, man har mineslaver på grund af arbejdet i miner som er farligt og er meget usundt miljø, men det var hvis en af slave grupper begynder et oprør og bliver taget bliver de dømt til at arbejde i minerne på livstid og dem der prøver at flygte, de blev sendt til minerne, og der er de dødsdømt, som står der i citatet:

“...Mineslaverne havde ingen rettigheder eller mulighed for frigivelse, kun udsigten til en sikker og ofte hurtig død. ...” (Jesper Carlsen, Romerriget, 2001, side 67)

Slavernes levevilkår i romerske samfund:

Slavernes levevilkår afhænger af deres arbejde og deres ejere, ejeren giver mad, tøj og et sted at bo til sine slaver, men det er afhængigt af hvilken slave type det er.

Hvis vi snakker om landbrugsslaver og forvalterne så har de et hus som det kan leve i, mens arbejdsslaverne bor på gårdene sammen med dyrene.

¹⁰ ¹⁰ Carlsen & Tvarnø, Slaver og produktionsforhold i Romerriget, udgivet i 1983, side 23

Og når man snakke om byslaver så har det bedre levevilkår end de landbrugsslaver, fordi enten bor det hos deres ejere eller har deres egen værksted (bolig som har en værelse ovenpå og har plads til familien).

Ifølge Cato får arbejdsslaverne om vinteren ca. 35 liter af hvede, brød, nedfaldne oliven og slavevin, men får lidt mere om sommeren.

Forvalteren og forvaltiske for mindre portioner, fordi deres arbejde er ikke fysisk krævende. Ifølge Seneca byslaverne får 43 liter af hvede og 5 denarer om måneden og det er derfor at byslaverne kan samle "peculium".

Og mange slave børn bliver skilt fra deres familie og bliver solgt til andre herrer så de kan lære hvordan de skal arbejde til et bestemt erhvervs, i citatet står der:

"...Herren kunne splitte slavefamilier ved at sælge den ene ægtefælle eller børnene, hvilket må være sket i mange tilfælde og ikke kun som straf eller ved herrens død. ..." (Jesper Carlsen, Romerriget, 2001, side 70)

Slavens liv og død er afhængig af deres herre, og hvis slaverne har fået et barn er det herrens autoritet der kommer i spil, fordi herren skal bestemme om at slavebarnet skal beholdes eller sættes ud. Og herren kan udnytte sin slavinde seksuelt uden at blev straffet for det og herren kunne også dræbe sin slave uden at blev straffet, fordi slaverne var ikke et person som står i romernes lov, at en slave er en ting, som det står i citatet:

"En anden følge af slavens stilling som en ting var, at herren kunne straffe ham korporligt eller endog dræbe ham, uden det fik retslige følger for herren" (Carlsen & Løfholm, Slaver i Romerriget, side 11)

I det bedste tilfælde hvis slavinde er gravid kan slavinde bliver frigivet og bliver gift med herren, men deres barn eller børn kan ikke arve deres far.¹¹

Der er mange slaver der fremhæver at deres arbejde og titel på indskrifter, selvom det ikke er en betydningsfuld arbejde, men det er sådan slaver understreger deres identitet.

Og det viser sig at slaverne dyrkede romerske guder, mange foretrækker at ofre sig selv til deres herre skytånd og husguderne, og nogen slaver dyrker guder som står for held og lykke.

Skov og landbrugsgud var også populært i slavernes samfund.

¹¹ Carlsen Jesper, Romerriget, 2001, side 71

Når man tænker på deres straffe, en af herrer sender slaver til minerne efter de har prøvet at flygte og herren blev rigtig sur kunne dræbe sin egen slave uden at blev straffet af loven for i loven står der at en slave er bare ting ikke en person, det kunne tyde på at slaverne levede med frygt næsten hver dag.

Vurdering af det romerske slaveris ophør

Den første teori af ophør af slaveriet var at kristne prøvede at alle menneskene får bedre levevilkår, begyndt der kommer lov omkring misbrug slaverne med seksuelle hvordan man skal behandle slaverne.

At kirkerne ophævede slaveri og Moses Finley sagde at det ikke var sandt.

Den anden type teori som blev kaldt "erobringsteori" at dem romerne har erobret begyndt erobret deres egen land, og får deres egen lov. I teorien først var Grækenland, Lilleasien og Syrien som fik landet tilbage. Og der kommet ulovligt bortførelse eller køb fri mennesker, og de fik hjælpe af slaverne.

Da Augustus død stoppede ikke krigerne, de blev bare vel med at sælge mange krigsfanger. Moses Finley også sagde at det ikke var sandt.

Moses Finley

Teorien var bonderne var medlemmer af i romerske borger og deres arbejde havde ellers stort betydning til militæret efter politiske rettigheder begyndt at forsvinde og ca. 300 f.v.t. Militærtjenesten blev ændret at frivillig kunne komme ind i militæret.

Med kejseren Valentinian kommer der en store skat som skal betales til Kejseren og det var der bonderne bliver nødt til at komme ind i godsejerens for at få beskyttelse og de blev "ejet" af godsejeren, bondernes status blev ligesom slavernes. Så kommet uafhængighed.

Undersøgelse af slavernes placering viste at slavesamfund ikke eksistere længere i Romerske samfund, men der var stadig væk mange slaver og at slaverne ikke spillede en væsentlig rolle i produktion.

Moses Finley sagde det er den mest passende af ophør slaveriet.

Konklusion:

Der er stor forskelle mellem de tre forfattere, Cato var meget strengt med sine slaver, hvis man forstyrrer herren bliver hårdt straffet og han behandler dem som en ting, som hvis de blev gamle erstattere han slaverne med yngre slaver. Cato ser slaver som ting, hvis de bliver ubrugeligt sælger han dem videre, for han vil ikke føde en "ubrugeligt" ting.

Columella var også lidt strengt med sine slaver, men han respekter dem og snakker med venligt stemme. Hvis forvalteren har gjort godt arbejde skulle man inviteret ham til middag sammen med herren om hellig dagen. Hvor Columella kigger på slaverne som i midten ligesom Cato og Seneca. For han respekter slaver som forvalter.

Og Seneca vil gerne opnå at slaverne bliver behandlet som et menneske, skulle lad være med kig på slaverne som fjende, men som venner og det behøvede ikke start med at blev venner med alle slaverne, start med et par. Seneca ser slaver som menneske ikke som en ting som Cato.

Man kan kategoriseret dem i to store grupper, Landbrugsslaver og byslaver. Ind i Landbrugsslaver kan man også kategoriseret i tre typer slaver, som har højeste status i landbrugsslaver er forvalter som er næstformand i gården efter herren, derefter hyrderne har lidt mindre status end forvalter, deres funktion er at de beskytter gården og dyrerne. Og den laveste i landbrugsslaver er arbejdsslaver deres funktion er at de arbejder bare i markerne.

Man kan også kategoriseret dem i de tre forskellige typer, den højeste har betroede slaver og deres funktioner er læge eller bogholder, og har store indflydelse på herrens indkomst. Den anden høje status, men mindre end betroede slaver er håndværksslaver og de har deres egen værksted, værksteder er bare små virksomheder, de har også indflydelse på herrens indkomst.

Den sidste er menige husslaver som har den laveste status ind i byslaverne, deres funktioner er mest normal arbejde som rengøring, madlavning og indkøbt af mad ingredienser.

De sidste er minerslaver som blev dømt med livstid arbejder i minerne, fordi de var farligt og usundt miljø.

Hierarkiet: Den første betroede slaver, håndværksslaver, menige slaver, forvalter, hyrder, arbejdsslaver og mineslaver.

Kilder:

Primærkilde:

Jesper Carlsen, Romerriget, udgivet i 2001

Sekundærekilder:

Jesper Carlsen & Hanne Løfholm, Slaver i Romerriget, udgivet i 1981

Knud Helles, Romerriget, udgivet i 1987

Jesper Carlsen, Romernes Historie, udgivet i 2008

Erik Christiansen, Romerrigets Historie, udgivet i 2007

Carlsen & Tvarnø, Slaver og produktionsforhold i Romerriget, udgivet i 1983

Peter Ørsted, Romerne, udgivet i 1991

Peter Ørsted, Liv og arbejde i det romerske imperium, udgivet i 2001

Studieprojektet i skoleåret 2016/2017

Figur 1

Emne: Computer Spil

Fag: Historie og Dansk

Vejledere: Klaus Engelbrechtsen og Jan Bæk

Indholdsfortegnelse

Studieprojektet i skoleåret 2016/2017	1
Indledning	3
Problemformulering	3
Hvorfor er post-apokalyptiske fortællinger populære i dag?	4
Computerspillet historie	4
Analyse af ”The Last of Us”	6
”The Last of Us” Game World	11
Personkarakterisering	12
Joel.....	12
Ellie.....	13
Spilkaracters udvikling.....	13
Sammenligning af spil og film.....	13
Hvorfor denne genre er populært i nutidens spil og film	15
Konklusion	16
Litteraturliste	17

Indledning

Jeg starter opgaven med hvorfor post-apokalyptiske genren er populært i nutiden især på film og spil. Så skal jeg også skrive computerspillets historie, og hvad for en spil er en første og hvor var den lavet i og hvilke spil var populære i den tid. Så skal jeg analysere en af mest berømte post-apokalyptiske spil "The Last of Us". Spillet har vundet over 40 priser som den bedste spil i 2013.

Så skal jeg også skrive om Game world, som er verden inde i spillet, hvad den er og hvor det sker henne. Jeg skal også sammenligne spillet med et andet spil som hedder "Dying Light", og med en film som hedder "Children of Men". Så skal jeg mere i dybden af hvorfor genren post-apokalyptisk er så populært.

Problemformulering

Hvorfor er postapokalyptiske fortællinger populære i dag?

Med Udgangspunkt i en kort redegørelse for computerspillets historie ønskes en analyse af computerspillet "*The Last of Us*" fra 2013. Analysen skal fokusere på spillets univers (Game World) og fortælling, herunder de centrale spil karakterers udvikling. Endvidere bedes du sammenligne spillets holdning og værdier med andre spil eller film indenfor den postapokalyptiske genre og diskutere, hvorfor denne genre er populær i nutidens spil og film.

Hvorfor er post-apokalyptiske fortællinger populære i dag?

Post-apokalyptiske fortællinger er populære i dag fordi man hører mere om medicinske eksperimenteringer på nettet og medie, på grund af det bliver zombie virus kan komme til en sandhed. Det er også en pessimistisk genre.

"Zombie genren er mere populær nu end den har været nogensinde før, og det, tror jeg, hænger sammen med den pessimisme, der ligger i genren.

*Der er intet håb i de film, ingen overlever."*¹

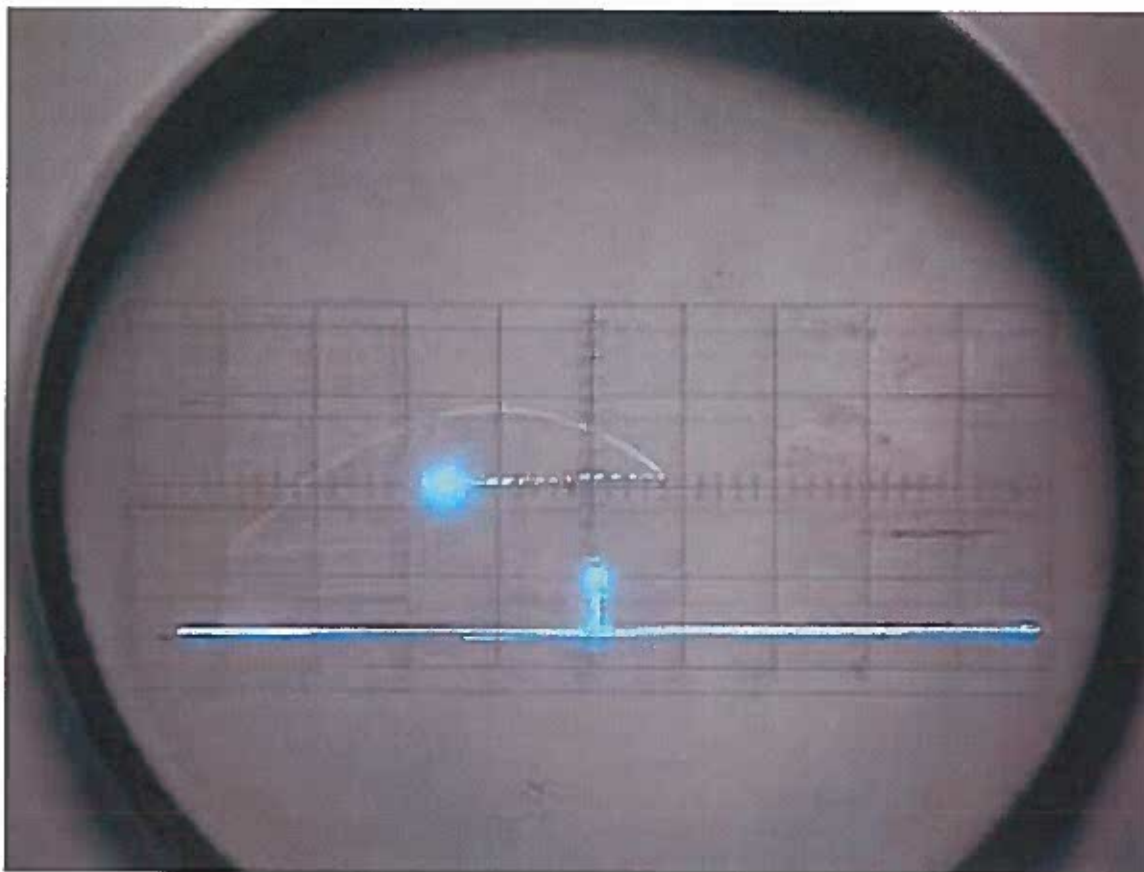
Der er også mange der ser ikke lyst på fremtiden fordi der kommer så mange forfærdelige ting i verden nu, såsom terrortrusler, økonomiske kriser og pandemier. Måske er post-apokalyptiske genren er populært på grund af det.

Computerspillet historie

Den allerførste computerspil blev lavet 1958 af William Higinbotham og ingeniøren Robert Dvorak. Dem to har døbt spillet "Tennis for two", man kan se fra navnen at det er en tennisspil som indeholder kun en net i midten og tynde linjer i sider, som repræsenterede spillernes ketsjere.² De lavede spillet i en oscilloskopskærm. Et oscilloskop er et måleinstrument der viser graf på en skærm ved brugen af en visualisering af elektriske signaler.

¹<https://www.information.dk/kultur/2011/10/angsten>

² "Replay" af Tristan Donovan S 23-24

Figur 2

Året 1972 blev spillerne populært, takket være "Atari" som er lavet af Nolan Bushnell og Ted Dabney. Den første design ingeniøren Al Alcorn blev bedt om at lave "Magnavox Odyssey's tennis game" om til et arkade version som blev kaldet "Pong". "Pong" er en bord tennis spil, som var den første som Atari har lavet først. Computerspillets "gylden år" som er slutningen i 70'erne og starten af 80'erne. Der blev åbnet mange spillehaller, indeni er der mange arkade spil, "Space Invaders" og "Pacman" som de to er de mest populær. Så kom der Nintendo, Nintendo er en af det populæreste virksomheder der laver spil. Nintendo blev mest kendt for deres to spil som er "Super Mario Bros ", som er lavet i 1985, og det er Marios store gennembrud på computerspillernes verden som er også Nintendos maskot og "The Legend of Zelda" som er lavet i 1986 som er også Links store gennembrud, begge af dem er lavet af Shigeru Miyamoto, han har arbejdet i Nintendo siden 80'erne. Til i dag laver han "Super Mario Bros" og "The Legend of Zelda" spillerne. I 90'erne kom der mere kompliceret spiller som er lavet i 3D, som er "Doom"

som udkom i 1995, som er en glimrende spil lavet af "id software", og "Super Mario 64" som udkom i 1996. Der kom flere og flere 3D spil, de blev mere populært iblandt computerspillet verden. Så kom 2000, den år udkom "World of Warcraft" i 2004, som er lavet af Blizzard Entertainment. "World of Warcraft" er en fantasi online spil, som er en af de populæreste spil nogensinde der er udkommet, der blev lavet over 100 mio., brugere siden spillet udkom. Til i dag har spillerne blevet mere og mere populære, og selve spillerne blev mere grafisk smukkere, men det betyder jo så ikke at alle gode spil skal se godt ud for at være kaldet god. "Minecraft" som udkom i 2011, lavet af en svensk spil designer Markus "Notch" Persson, Minecraft har solgt over 100 mio. fra og med i dag, og Minecraft er en Indie spil, som betyder en selvstændig person har lavet den spil, med begrænset penge.

Analyse af "The Last of Us"

"The Last of Us" udkom i 2013, lavet af "Naughty Dog", de er mest kendt for deres "Uncharted" franchise og "Crash Bandicoot", som det har lavet inden "The Last of Us", "The Last of Us" udkom til PS3 og senere i 2014 til PS4 som blev kaldt "The Last of Us Remastered". "The Last of Us" er en action-adventure, survival horror, som sker i Post-apokalyptiske verden som sker i USA. The Last of Us sker i en post-apokalyptiske verden. Men spillet starter imens fungus cordyceps er lige i gang med at sprede, men det er jo kun det første 20 min spillet er i starten af udbrud, og springer over det 20 år. Fungus Cordyceps er en svamp der smitte blandt insekter som sker i sandheden, og i "The Last of Us" er det bare mere ekstremt, og virussen blev smitte blandt mennesker, som blev inspireret af "BBC Planet Earth" dokumentar om cordyceps.³ Der er tre slags smittede mennesker i spillet de blev aldrig kaldt zombier bare de smittede, den første fase ser mennesket ser de ikke så umenneskelig ud ligesom de øvrige de kan løbe og angriber. Den næste fase der er navn på den som er "The Clickers", clickers kan ikke se noget som helst så de bruger echolocation ved brugen af deres klik/lyd, svampen river dem der er smittet ansigt, og dækker deres ansigt helt med svamp, så horror aspektet bruges ved den. Den sidste fase er kaldet "Bloater" som er den stærkeste og farligste blandt de smittede, dens krop er dækket af en lag af svampe og mos.

³ https://www.youtube.com/watch?v=R0l7LzC_h8I "Grounded: The making of The Last of Us" 13:30 min.

Der er også en slags smittede som det smittede lægger ned på en hjørne og dens krop spire til en slags svamp der spreder en slags frø i luften, når en mennesker indånder den bliver den til en smittede.

Spillen starter med Joel og hans datter Sarah, den nat blev virussen spredt blandt mennesker, Joel og Hans bror Tommy og Sarah de flugtede væk fra deres hjemme med bil, da kaosset blev alt for stor, sammenbrudt deres bil, og nødt til at gå. Sarahs ben blev brækket og nødt til at blive båret af hendes far, de blev forfulgt af de smittede bag dem, og så mødte de en soldat fra militær der beskytter vejen, Joel prøver at forklare at de er ikke blev bidt at de smittede. Soldaten skudt så imod Joel, soldaten ramte Sarah, Tommy skudt soldaten. Joel prøver at presse såret i Sarah men Sarah overlevede ikke. 20 år efter den optrin, så starter spillet. Joel er i indeni huset sammen med Tess som er Joels partner. Deres verden er blevet anderledes siden spillet sprængt over det 20 år, husene er kollapsede, græssene er overalt husene og blokker. Joel og Tess' våbner var stjålet af en fyr blev solgt over til Fireflies, fireflies er en militær gruppe der prøver at bringe menneskeheden tilbage.

Joel og Tess mødte lederen af Fireflies som hedder Marlene, som er såret, Marlene siger at det kan give de våbner tilbage hvis de eskortere en 14 år pige som hedder Ellie.

Hun kunne selv ikke beskytte hendes alene, hun siger hun giver dem mere våbner end det har haft hvis de eskortere Ellie til en sted hvor fireflies soldater venter på dem. Joel og Tess blev enige om at gøre det, da de gik lige udenfor blev de opdaget af vagter der beskytter deres hjem, da Ellie til at skulle blev skannet af en tingest fra vagterne, Ellie stak en kniv på en af vagterne, og Joel skudt den anden.

Tess tjekkede skanneren og ser at Ellie er smittet af virussen, det viser sig til at Ellie er immun for virussen, Ellie forklarer at hun blev bidt fra tre uger siden, men Joel kunne ikke tro på hendes historie, men Tess siger bare at hun er bare en ladning. Da de nået til den sted, alle fireflies var blevet dræbt, Tess gik i panik og Joel prøver at berolige hende, det viser sig at Tess er blevet bidt fra en af de smittede i vejen til den sted det er på.

Hende sår var værre end Ellies sår, og Tess sår er kun to dage. Joel og Ellie gik bare og Tess står tilbage for at beskytte dem fra Fireflies fjender som bliver kaldet hunters, som dræber mennesker der prøver at overleve og stjæle deres ting.

Nu er de kun to af dem tilbage Joel og Ellie. Da det har ingen idé hvor de skal hen nu,

Joel nævner nogen han kender skylder ham en tjeneste, som hedder Bill. Joel siger til Bill at han ville gerne have bil så han kan køre til fireflies militærisk hovedkvarter, på vejen blev de angrebet af hunters, og styrter bilen, og nødt til at flygte fra det hunters.

På vejen mødte de to brødre Henry og Sam som prøver også flygte væk fra hunters Henry er den storebroren og Sam lillebroren, i konfrontation af hunters blev Joel og Ellie alene igen, de blev forfulgt af hunters og nødt til at sprænge fra bro, Ellie siger at de er nødt til at springe men Joel ville ikke fordi Ellie drukner fordi hun kan ikke svømme, Ellie ignorerer Joel og springer ned til vandet, vandets strøm var så stærkt at Joel slå sin hoved på en klippe og slået bevidstløst. Da Joel vågnede op så han Ellie på bred på stranden, og genforenet med Henry og Sam, Joel tog sin pistol og truet ham fordi de forlade dem. Ellie siger hvis de ikke var her ville de have druknet. Deres mål er for at komme til en radiotårn, da de nået til en forstad blev de angrebet af andre hunters. Joel dræbt der skyder sniper inde i huset, på grund af alt den lyd kom mange smittede og dem fire bliver nødt til at løbe væk.

Da de nået radiotårnet havde de en endelig fred fra alt, Joel og Henry Snakkede sammen om deres fortid, og hvad de vil gøre hvis ikke for det her cordyceps udbrud.

Ellie og Sam snakkede sammen om hvad deres mest bange for, Sam siger hvad han er mest bange for, han siger at det er hvad følelsen er for at blive til en af de smittede, om der er bevidste hvad det laver, om det ved hvad de gøre men kan har ikke kontrol over deres krop, efter de snakkede sammen gik de til seng.

Da Ellie vågnede op besluttede hun sig til at vågne Sam op, da hun gik ind på værelset, Sam angreb Ellie, det viser sig til at Sam var bidt i midten af den flugt fra forstaden. Henry skudt Sam, kaster skylden på Joel og Henry vender pistol til Joel, Henry stat af vred og sorg, begik han så selvmord.

Joel og Ellie fortsætter deres tur til Tommy, Joels bror, det kom til en dæmning som har vagter, Joel og Ellie blev inspiceret af en kvinde, Tommy genkender Joel stemme, Tommy åbner dørene om de kom ind. Joel og Tommy snakke sammen imens Ellie spiste noget mad, Joel foreslår at Tommy tager belønningen fra Marlene, og færdiggøre Joels job. Tommy siger nej til det og det begyndte og skændes, de blev afbrudt af gruppe af banditter der angreb deres bosættelse, Joel og Tommy kæmpede imod for at komme til Ellie og Tommys kone, da de kom til dem, så Tommy hvor meget Joel elsker Ellie.

Tommy acceptere Joels forslag.

Ellie hørte dem at Tommy tager Ellie til fireflies bosættelse, Ellie tog en hest og ride væk til et hus som er ikke langt væk fra dæmningen, da Joels fandt Ellie sidder hun og læser en dagbog som var skrevet ned inden virussen startede, og siger om at det er kun det bekymrede om hvilket tøj det skal have på og om drenge kan lide dem. Joels argumentere for at Ellie vil være mere tryk hvis hun er sammen men Tommy, Ellie nævner Sarah (Joels datter) at hun er ikke hende.

Joel blev så sur at han siger "You're not my daughter, and I sure as hell ain't your dad, and we are going our separate ways."⁴ Tommy kom ind til værelset og siger til dem at banditter har kommet ind. På vejen tilbage Joel tænker meget om hvad han skal gøre.

Joel ombestemte sig at han vil bare tage Ellie til fireflies,

Tommy siger at fireflies laboratorium er på "University of Eastern Colorado", da de nået frem til fandt de ud af at fireflies har været væk i lang tid, Joel fandt en optager, der siger hvor fireflies befinder sig. De blev angrebet atter igen af banditter, Joel blev skubbet en af banditter og faldt ned to etager ned og ramte en slags stål som gik igennem hans mave.

Han var så såret at han kan ikke engang gå godt, Ellie tog en hest og ride væk Joel faldt ned fra hesten og spil klippen sluttede.

Så er det nu Ellie der beskytter Joel fra banditter. Ellie jagter mad, til Joel. Hun fulgt efter en rensdyr, som hun ramte den på nakken rensdyret flygtede væk. Ellie fulgte på dens fodspor. Ellie kom ind til et hus, som to men er på huset. Som er David og en mand. □ Ellie og David snakker sammen, David nævner at en af Davids gruppe blev angrebet af en mand og en lille pige, Ellie fornemmer at hun er i fare. Ellie siger at hun kan bytte rensdyret men medicin. Da de byttede Ellie tog til et hus, som Joel befinder sig på kælderens, som ligger sig. Så Ellie ligger sig ned ved siden af Joel og faldt i søvn, da Ellie vågnede op hørte hun mennesker udenfor huset, hun var følget af Davids mænd, hun ride væk med en hest for at distrahere dem, inden de finder Joel. Ellie gik ind på et stor hus, så hun kæmper imod mange banditter. Da hun var lige ved at komme ud David tog hende. Ellie blev sættet ind i en bur af David, David prøver at overbevise Ellie til at Davids venner vil ikke dræbe hende, Ellie brækket Davids finger, og David truede med at skære hende til småstykker. Joel vågnede op at Ellie er ikke inde i huset. Joel tog hans

⁴ Citat fra "The Last of Us"

ting og begynder for at lede efter Ellie, han fanger to Davids mænd, og torturere dem indtil de giver op Ellies beliggenhed, Joel dræbt dem og gik ud til at finde Ellie. Ellie blev vågnet op fra en af Davids mænd, David tog sin slagter kniv, Ellie kamp imod og bidt David på hans arm og tog knive og skåret over en af Davids mænd på nakken, og løbet væk. Ellie flygtede til en restaurant, David fandt hende. Ellie og David kæmpede til begge af dem blev bevidstløse. Da Ellie vågnede op så hun Davids machete og prøver at kravle op til den, da hun var lige til at tage den tog David Ellies ben, Ellie kamp imod og tog macheten og slagtede ham, pludselig Joel kom ind på restaurant og tog Ellie og berolige hende. Så startede en spil klippen at Joel og Ellie er ved siden den laboratorium der blev nævnt i optageren. På vejen til laboratorium på undergrund der er næsten oversvømmet, da de sprang ned til en bus der har sammenbruddet, bus som har sammenbrudt, Joel trådt på en løs platform og faldt ned på halv oversømmet bus. Ellie prøver at brude bus vindue, Ellie faldt ned igennem vinduet og strømmen af vandet tog hende ned og Joel prøver at redde hende, hun blev bevidstløst. Joel tog Ellie op fra vandet, og to af Marlenes (fireflies leder) mænd tog Ellie og Joel blev slået bevidstløst. Joel vågnede op på et hospital seng, Joel spurgte hvor Ellie befinder sig, Marlene siger at Ellies immun til virussen kan bruges til at revers vaccination til virussen, men det viser at hende immunitet infektionen har spredte sig helt op til hendes hjerne. For at nødt til at tage immuniteten er det nødt til at dræbe hende for at til at det virker. Marlene gik væk og sætter sine mænd ind for at holde øje på Joel, Joel dræbt vagten tog til Ellie. Joel gik ind på hvor Ellie befinder sig, lægen var lige i gang med at forberede sig til kirurgi. Joel tog Ellie ud på bilen, Joel blev konfronteret af Marlene, Marlene prøver at overbevise Joel. Joel ændrede ikke sin mening, og skudt Marlene med sin pistol. Ellie vågnede op på bagsæde af bilen. Ellie spurgte hvorfor hun er i bilen, Joel siger at fireflies har fundet en anden som er også immun, så de slip bare Ellie ud Joel og Ellie kom tilbage til Tommys, inden de gik ind Ellie spurgte Joel om alt han har sagt om fireflies er sand. Joel sagde ja, der ende spillet.

Figur 3

"The Last of Us" Game World

"The Last of Us" er en 3rd person shooter spil, som betyder kameraet ser hovedperson bagpå. Som sker på en post-apokalyptiske verden på USA, som mange farlige og grusomme ting venter. Spillet historie er meget lineær og lineær gameplay, som betyder historien kan ikke ændre sig uanset hvad spilleren gøre for at ændre ting.

Men når man er inde på spillets combat, kan man vælge om man dræber hunterne eller de smittede uden at blive set eller man bruger våbner og fyre af, men det er meget risikabel at gøre, fordi clickers er meget stærkere end Joel og Ellie. Gameplayet på The Last of Us er Joel kan bruge sin sans for at høre hvor smittede befinder sig eller hunters. Der er mange slags våbner som Joel og Ellie bruger, fra en lille kniv til en flammekaster, man har også ting man kan kaste ligesom en mursten eller molotovcocktail, eller en sten som kan distrahere smittede. Man kan også bruge en bue, gevær, eller rifler. Joel og Ellie kan bruge f.eks. reoler for at skjule sig fra fjendtlige mennesker og smittede, men de fjendtlige mennesker kan også bruge ting for at skjule sig. Ellie kan også kaste ting som mursten på fjender og distrahere dem fra Joel. The Last of Us er en meget smukt spil, som dens grafik er meget smuk og alt ser godt ud. Når man går udenfor ser man landskabet er blevet taget over af græs og planter, husene og blokkerne er dækket med dem. Kloakkerne har oversvømmet vejene i midtbyen, så man er nødt til at svømme for at

gå videre.

Figur 4.

Fordi Ellie kan ikke svømme man er nødt til at finde noget som kan bringe Ellie til steder, i spillet bruger man pallet for at bringe Ellie til et andet sted.

Gameplayet i The Last of Us er lidt gentagene, når man er færdig med at dræbe fjender så kommer der en spil klip, efter så kommer der en lille puslespil eller noget efter det så er man i gang med at dræbe fjender igen og spil klip efter det. The Last of Us er ligesom et film, man skal ikke forvente en meget god gameplay når man skal spille The Last of Us, det handler mere om historien og båndet mellem Joel og Ellie og deres udvikling, og hvad der sker på vejen, hvem det møder.

Personkarakterisering

Joel

Joels år blev ikke nævnt i spillet, men man kan se at han har få gråt hår så han er over 40 år. I starten af spillet kan man se at Joel har en datter, men datterens mor blev ikke nævnt eller vist i spillet. Men Joel mistede sin datter i prolog, prologen påvirker meget Joel. Joel er en meget typisk hård type, som prøver at være hård ved andre for at teste dem, men da han mødte Ellie, han blev forandre som om Ellie er hans datter, måske fordi Ellie minder meget om Sarah (Joels datter), Sarah døde jo da hun var ca. samme alder som Ellie.

Ellie

Ellie er en 14 år pige som har ikke forældre, hun var passet af Marlene (fireflies leder) hele sit liv.

Ellie blev bidt fra de smittede tre uger før hun mødte Joel, hun fandt ud af at hun er immun. Hun har aldrig været udenfor bosættelsen indtil hun mødte Joel. Ellie er ret meget smart for hende alder, hun snakker om alt med Joel, på grund af det fik det en speciel bånd sammen. Ellies forældre blev aldrig nævnt i spillet, men kun på DLC (Downloadable content) som handler om Ellies fortid.

Spilkaracters udvikling

Joel og Ellie i starten kunne de ikke lide hinanden, fordi de kender ikke hinanden så meget, Joel ser hende bare som en ladning som skal bare til fireflies, og Ellie ser Joel som bare en vagt som skal holde øje over hende, da Tess blev bidt af de smittede, blev de kun to tilbage, på grund af det begyndte de at snakke sammen og blev venner, på vejen det følelser det har følt tristhed, glæde, vrede og sorg, på grund af dem det har følt. Blev de meget tætte, Joel ser Ellie ser hende som en datter, og Ellie ser Joel som hun er sin far. For deres speciel bånd mellem dem spillet blev kåret som en af det bedste spil nogensinde. I starten kunne Ellie ikke beskytte sig selv, men da hun mødte Joel hun lærte at forsvare sig selv. Da det var nær slutningen af spil kunne hun forsvare sig selv især hun kunne beskytte Joel.

Sammenligning af spil og film

Jeg skal sammenligne The Last of Us med en anden post-apokalyptiske spil som hedder "Dying Light". Dying Light udkom i 2015, Dying Light handler også om zombie der tog over verdenen,

men i Dying Light gameplayet og historien er anderledes end The Last of Us.

Dying Light er en first person action-eventyr, survival horror spil, samme genre som The Last of Us. Dying Lights hovedperson kom til en by, for at hente en fil.

Gameplayet i Dying Light er mere kompliceret end på The Last of Us, fordi hovedperson bruger parkour for at komme rundt.

Dying Light er en open world spil, man kan klatre hvor som helst, i modsætning af The Last of Us hvor i The Last of Us er det mere lineær og handler mere om historien. Når man spiller Dying Light kommer man ikke så på historien fordi, historien er ikke så kompliceret, såsom The Last of Us. Hvor i Dying Light handler mere om gameplay, fordi der er mange ting man kan på gameplayet, man kan lave alle slags våbne, fra en baseball bat til en baseball bat med flammer og elektriske elementer oveni der er gift også i våbenet. I Dying Light er der også side-quest, som er typisk i en open-world spil, i The Last of Us er der kun en historie man kan følge. Der er rigtig mange historier i Dying Light man kan følge, man kan starte en mission oveni mission. Dying Light er også en længere spil på grund af det, der er så man kan lave inde i Dying Light. Dying Light er mere en traditionelt zombie spil, typiske langsomme zombier der går rundt.

Figur 5

Jeg skal også sammenligne spillet med film der hedder "Children of men". "Children of men" udkom i 2006 det er en science fiktion film som sker også i det post-apokalyptiske verden. Det sker i post-apokalyptiske fordi kvinder kan ikke blive gravid fordi kvinder har mistet deres fertilitet, der har været ikke graviditet eller fødsler i 18 år,

den yngste menneske er 18 år. Filmens historie drejer sig om en kvinde der blevet gravid, og hovedpersonen bevogter hende, fordi hun skal til en videnskabs gruppe der har kur for fertilitet.

Der kan man se at Children of men og The Last of Us har ligheder begge af dem sker i post-apokalyptiske verden og begge to af dem bevogter en pige til et sted, så de kan komme til den uden at blive til skade.

Hvorfor denne genre er populært i nutidens spil og film

Post-apokalyptisk genre især zombie filme eller spil fordi det er plausibel at det kan komme, at zombier kan blive til sandheden. Genren post-apokalyptisk er populært fordi, mange har angst over at zombier fordi der er sjældent kur for virussen i mange film, og der er lille løsninger som påvirker lidt på samfundet.

*"Ingen håb, ingen løsning, kun uundgåelig undergang.
Zombiegenren er meget pessimistisk. Der er sjældent nogen løsning."*⁵

Angsten for de mange er, hvad nu hvis der kommer ikke noget kur til virussen, så er man nødt til at bare vente at menneskeheden bliver udryddet af zombier. Bagved angsten kan også være at når ens familie var bidt af en zombie, så er man nødt til at tog sig af den, og nødt til at gøre den utænkelig.

*"Når mennesket reduceres til instinkt, så er der ingen kærlighed tilbage.
Brødre dræber søstre. Mødre æder børn.
Mænd lemlæster koner. Familielivet er en konstruktion."*⁶

Når nogensinde post-apokalyptisk sker på vores liv, kan der forekommes madlavnings produktion bliver ikke mere produceret, der kan ske mange forskellige forfærdelige ting såsom dø af sult, man er nødt til at plante mad selv eller producere mad.

⁵ <http://videnskab.dk/kultur-samfund/zombiefilm-handler-om-terrorfrygt-og-overforbrug>

⁶ <https://www.information.dk/kultur/2011/10/angsten>

Populariteten for The Last of Us er højt fordi de to hovedpersoner kan relateres til spilleren, fordi det følelser bringer ser så sand ud og deres skuespil er så god at det er ligesom at se en film.

Konklusion

Jeg startede opgaven med skrive lidt om hvorfor genren post-apokalyptiske er så populært, og skrev om computerspillets historie, der fandt jeg ud af at den allerførste blev lavet i en oscilloskopskærm.

Jeg nævnte ikke alle genrene fordi det fyldte alt for meget, jeg nævnte bare noget spil som var populære i det årtier.

Så analysere jeg spillet "The Last of Us", jeg skrev om den fordi jeg kender den udenad, har spillet den mindst 5 gange, og så brugte jeg spillets dokumentar som er oppe på Youtube og på inden i spillet. Så kom jeg ind på "The Last of Us" game world, og nævnte at det er en meget smuk spil, og det handler mere om historien og game world, men ikke gameplayet. Så skrev jeg også om personkarakterisering og personernes udvikling, der skrev jeg kun om Joel og Ellie, fordi i spillet det er kun dem som er med på hele vejen. De andre var ikke så med på spillet.

Så sammenlignede jeg "The Last of Us" med en anden spil som hedder "Dying Light". "Dying Light" er meget forskelligt men har den samme genre, det interesserede mig om at skrive om Dying Light, fordi det er en zombie. Da jeg skrev om Dying Light kunne jeg se hvor mange ligheder og forskelligheder der er mellem dem begge, såsom Dying Light historie er for at hovedpersonen søger en kur til virussen fordi han blev bidt, og i The Last of Us historie er modsætning af Dying Light, prøver at finde en kur ved hjælp af en pige som er immun for virussen.

Så sammenlignede jeg spillet med en film som er "Children of Men", jeg lærte også hvor deres historie er næsten det samme, en pige som bliver bevoftet af en man som skal til på den anden side på verden.

Så kom jeg i dybden af hvorfor post-apokalyptiske genren er populært i nutidens film og spil. Jeg fandt ud af det kan være angsten for udryddelse af menneskeheden, fordi der er jo ikke så mange film og spil der ender godt i det post-apokalyptiske genren.

Litteraturliste

”Replay”

af Tristan Donovan fra 2010

trykket i Danmark i 2011 hos ”Toptryk grafisk”

”Verden I Nyeste Tid”

af Henrik Bonne Larsen & Thorkil Smitt fra 2013

trykket i Danmark hos ”Specialtrykkeriet Viborg”

”Zombiefilm handler in terrorfrygt og overforbrug”

Artiklen taget fra Videnskab.dk

Link: <http://videnskab.dk/kultur-samfund/zombiefilm-handler-om-terrorfrygt-og-overforbrug>

”Angsten for de mange”

Artiklen taget fra Information.dk

Link: <https://www.information.dk/kultur/2011/10/angsten>

”Grounded: The making of The Last of Us”

som er en dokumentar for The Last of Us.

Link:

https://www.youtube.com/watch?v=yH5MgEbBOps&t=475s&oref=https%3A%2F%2Fwww.youtube.com%2Fwatch%3Fv%3DyH5MgEbBOps%26t%3D475s&has_verified=1

Figur 1:

http://www.wallpapervortex.com/wallpaper30933_the_last_of_us.html#.WI5a9VXhBEY

Figur 2:

<https://i.ytimg.com/vi/s2E9iSQfGdg/hqdefault.jpg>

Figur 3:

<https://i.ytimg.com/vi/V5a5deg03Wc/maxresdefault.jpg>

Figur 4:

<https://3c1703fe8d.site.internapcdn.net/newman/gfx/news/hires/2013/abeautifulwa.jpg>

Figur 5:

<http://cdn.escapistmagazine.com/media/global/images/library/deriv/743/743963.jpg>

Studieprojekt i 3.G

Angakkoq-skikkelsen i det traditionelle inuitsamfund

2017

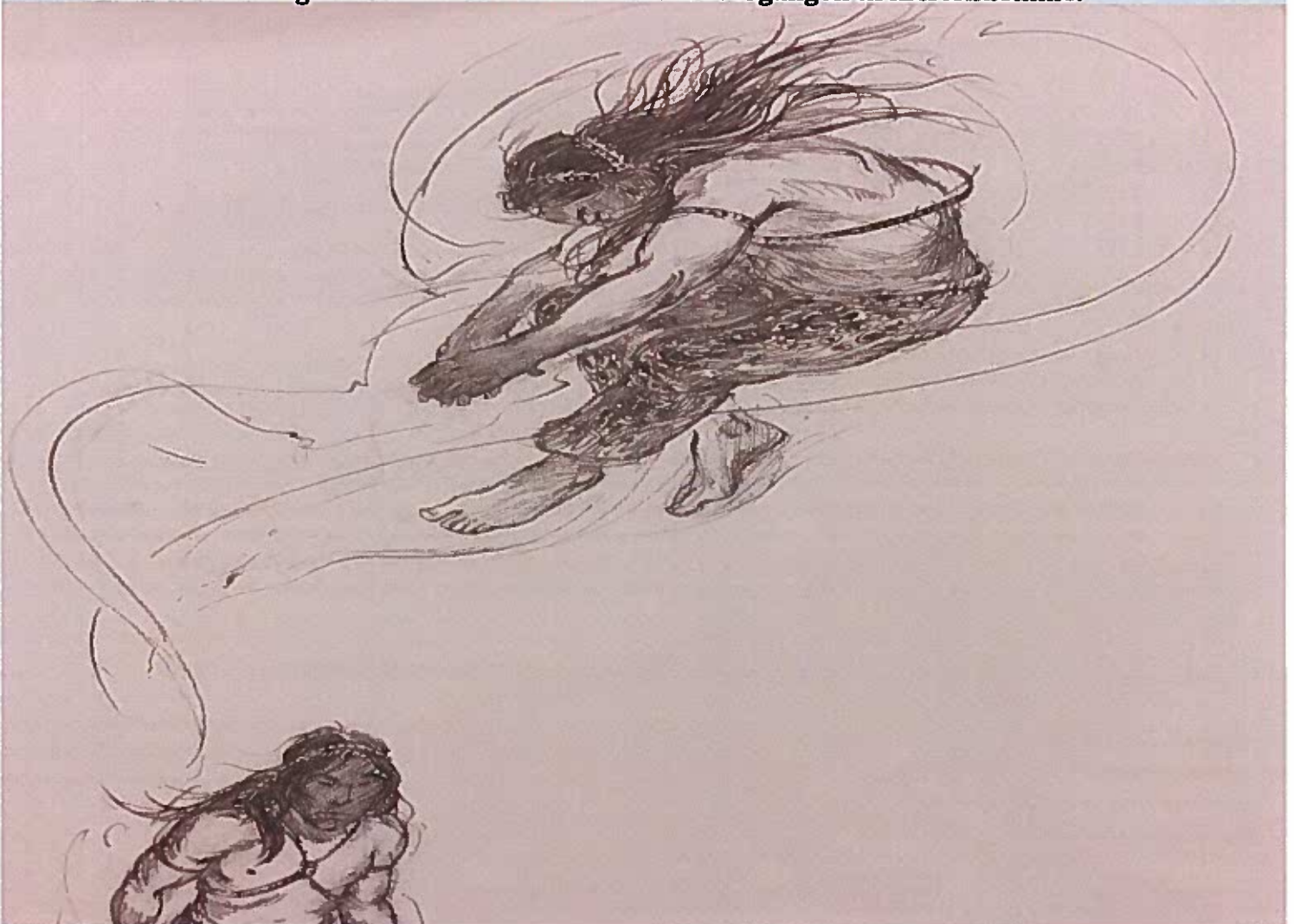
Fag: Historie

Lærer: Klaus Engelbrechtsen

Opgaveformulering:

Der ønskes en redegørelse for og en diskussion af den grønlandske angakkoq (åndemaner) i det traditionelle inuitsamfund før den europæiske kolonisering. Kildemateriale om angakkoq skal inddrages og analyseres

Der ønskes en vurdering af angakuts funktion og status i det traditionelle inuitsamfund samt for ændringerne i status i forbindelse med overgangen til kristendomme.

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING.....	3
DEFINITION PÅ ANGAKKOQ.....	3
KALDELSE.....	4
UDDANNELSE	4
INDVIELSESRTITUALET	5
SJÆLEFLUGT	7
HELBREDELSERITUALER.....	10
ANGAKKOQS FUNKTION I SAMFUNDET	11
KRISTENDOMMENS SYN PÅ ANGAKKOQ	13
KONKLUSION.....	14
LITTERATURLISTE.....	14

Indledning

Opgaven handler om den grønlandske angakkoq (åndemaner) i det traditionelle inuitsamfund før den europæiske kolonisering. Samt en vurdering af angakkoqs funktion og status i det traditionelle inuitsamfund og ændringerne i status i forbindelse med overgangen til kristendommen. I min opgave bliver der fortalt om hvem er en angakkoq, hvordan bliver man til en angakkoq, angakkoqs uddannelse, sjæleflugt og angakkoqs funktion i det traditionelle inuitsamfund. Og til sidst vil jeg vurdere angakkoqs funktion og status i forbindelsen med overgangen til kristendommen.

Definition på angakkoq¹

En angakkoq defineres som en mand eller kvinder der kan opnå direkte kontakt med den overnaturlige verden gennem en "rejse" eller "sjæleflugt". Angakkoq skal kunne også benytte sig af særligt udstyr såsom tromme eller hjælpeånder for at kunne opnå kontakt med den overnaturlige verden. Hver gang når angakkoq skal rejse så kommer den særlig bevidsthedstilstand (ekstase eller trance). Angakkoq (angakkuq i flere tal) er den inuitiske betegnelse for en shaman. Ordet "shaman" stammer fra det mongolske nomadefolk, de har en fælles betegnelse for forskellige former for medicinmænd og helbreder, der benytter ekstase og sjæleflugt til at kommunikere med den åndelige verden og på denne måde løse vigtige samfundsmæssige funktioner. Angakkoq var den dominerende skikkelse i samfundslivet i det arktiske områder. I det traditionelle inuitsamfund angakkoq kan være mange ting på en gang, for eksempel angakkoq kan være en helbreder, læge, præst, psykolog, healer og en sæddonor. Udover det angakkoq kan stå i kontakt med ånderne og guderne såsom, havets moder eller månemanden, som almindelige mennesker ikke havde adgang til. Han kunne også søge efter forsvundne sjæler i dødsrigerne eller skaffe manglende fangsttyr til sine bofæller. For eksempel hvis mennesker har brudt på fangstritualer så kan guderne (havets moder eller månemanden) straffe mennesker ved at holde fangsttyrene tilbage, så skal angakokken laver en sjæleflugt ved hjælp af sine hjælpeånder og udførte sine angakkoqritualer.

¹ Engelbrechtsen, Klaus og Thomsen, Jørgen: Inuitisk religion og mytologi, ilinniusiorfik 2013. S. 196

Kaldelse

Et særlig tegn for en kommende angakkoq var hvis et nyfødt barn var født i en ubrudt fosterhinde, eller hvis barnet havde i en tidlig alder havde drømme og visioner om sjæle og ånderverden. Dette kan fortolkes som om, at ånden selv har valgt barnet til angakkoq. Andre tegn kan være hvis barnet som en nyfødt havde overlevet alvorlige sygdomme eller hvis barnet havde et anderledes udseende af sine bofæller. Og til sidst hvis en afdød angakkoqs navnesjæl kunne gå videre til et nyfødt barn, på denne måde barnet kan blive udvalgt til at blive en angakkoq.

Uddannelse

Angakkoqlærlingen skulle gennem en lang uddannelse for at blive angakkoq. Uddannelsen omfatter både praktiske færdigheder og teoretisk viden. En uddannelse som angakkoq starter allerede ved 6-8 års alder. Den skete i hemmelighed, men under instruktion fra en ældre angakkoq. Lærlingen skal lære de inuitsamfundets myter, ritualer og udskrevne leveregler samt de specielle forskellige angakkoq tekniker, hvis den skal blive en stor angakkoq. Den skal også have et kendskab til kosmologien og de kosmiske zoner, således at den kommende angakkoq kunne finde sig frem til de mange ånder og sjæle, der befinder sig forskellige steder i den mystiske verden. Lærlingen skal også lære at bruge trommen og navnepåkaldelse af hjælpeånder, det gør han ved at lære det hemmelige åndesprog, som var sammen sat af dyreløde.

Når lærlingen havde nået 12 års alderen, begynder den første fase, den såkaldte isolationsfase. Lærlingen begyndte opsøge ensomheden i fjeldet, fordi han skal på jagt efter sine kommende hjælpeånder, denne del oplæringen var lærlingen meget overladt til sig selv, fordi lærlingen skulle opbygge et personligt forhold til sine kommende hjælpeånder.

Hjælpeånder kan betegnes som toornat eller toortat, den kommende angakkoq som skulle bruge som vejledere og beskyttere under sine sjæleflugter. Lærlingen er i fjeldet i flere dage hvor han udfører et særligt ritual, hvor han gnider en sten med en større klippe. Dette bevirker sammen med sult, kulde og tørst, han bringes i en særlig sindstilstand, så lærlingen kunne lettere komme i kontakt med ånderne. Et særlige kategori af toornat (hjelpeånder), var

de såkaldte skræmmeånder, der blev benyttet til modmagi og som bevogtede angakkoqs livløse krop under sjæleflugten. Den kommende angakkoqs dygtighed afhang af hans hjælpeånders antal og styrke. Derfor er det vigtigt at anskaffe sig så mange forskellige hjælpeånder som muligt. For eksempel hvis angakkoq skal lave en sjæleflugt til månen, så var det godt at bruge en fugleskikkelse. Isbjørneskikkelse var gode hjælpere ved sjælerejser til underverden i havet, fordi isbjørnen var gode til at dykke ned i havet. De hyppige møder med ånderne, gjorde det muligt for lærlingen at vinde deres tillid, så de kunne blive hans hjælpeånder. Det er vigtigt at når lærlingen kommer tilbage til bopladsen at han skal holde sin viden om ånderne til sig selv, fordi hvis nu han fortalte andre om sine oplevelser, det kunne krænke ånderne og derefter ville de afbryde kontakten med lærlingen.

I anden fase, der betegnes liminalfasen, lærlingen opnår en vision af sin kommende hjælpeånd. Hvor visionen har karakter af en symbolsk død, hvor den kommende angakkoq bliver spist af sin hjælpeånd og således oplever sin egen død og genfødsel. Den foregik som et symbolsk drab. Når lærlingen genopstod, var han blevet en angakkoq.

I tredje fase, der betegnes genintegrationsfasen, hvor Angakkoqlærlingen er omkring 18-20 års alderen. Lærlingen har oplevet et symbolsk genfødsel. Den gamle personlighed er død og en ny er opstået. Her skulle lærlingen vende tilbage til sin boplads med sin nye status som en angakkoq og demonstrere sine nye evner som angakkoq.

Indvielsesritualet

Først når lærlingen havde demonstreret sine færdigheder offentligt for sine bofæller, kan han blive anerkendt som en angakkoq. Grønlandske indvielsesritualet foregår altid i 3 faser. I den følgende tekst, der stammer fra Østgrønland, og er nedskrevet af den vestgrønlandske præst Christian Rosing i 1904. Beskriver en angakkoqlærlings indvielse, hvor de 3 faser indvielsesritualet træder tydeligt frem. Christian Rosing genfortæller hvad han er blevet fortalt af en person, der selv har oplevet denne hændelse.

I den første fase, isolationsfasen, hvor angakkoq(lærlingen) går ud af bopladsen.

"Jeg var engang sammen med en angakkoq(lærling), som manede ånder ved at gnide på en sten i nærheden af en sø, der ligger indenfor Siorartooq(...) Derefter gik hen til gnidestenen og begyndte

at gnide den lige ved bredden af søen. Mens han gned stenen, opstod der et stykke ude i søen en dønning, der ligesom en høj krapsø en gang imellem brød opad.”²

her kunne man se at første fase begynder lærlingen går ud af bopladsen, og begynder at gnide mod en sten.

I anden fase, liminalfasen, hvor angakkoq(lærlingen) han versionerer hans død

”Da dønningen derefter begyndte at lægge sig, dukkede der en mægtig, fæl bjørn op, vendt mod syd. Den vendte sig langsomt imod angakkoq’en, der gned stenen, den satte forbenene op på land, krøb op og begyndte at nærme sig ham. Den kom nærmere og nærmere, og da den var nået hen til ham, for den over ham, greb ham med tænderne og slyngede ham bort. Det gentog sig atter og atter, og tredje gang slyngede den ham lige ned til søbredden. Dernede fra slyngede den ham op, så at han fald ned på det sted, hvor han havde siddet og gnedet stenen. Da bjørnen havde fået ham derop, begyndte den minsandten at æde ham; den æd og æd for til sidst at æde ham fuldstændig op, så at kun knoglerne var tilbage, hvorefter den bevægede sig bort fra stedet, nåede ned til søen og svømmede ud. Da den nåede det sted, hvor den først var dukket op, drejede den omkring igen og forsvandt. Da der ikke var andet tilbage af bjørnens måltid end knoglerne, vendte jeg blikket bort derfra, og i lang tid var der ikke andet at se end knoglerne.”³

her kunne man se tydeligt anden fase, fordi kommende angakkoq(lærlingen) bliver spist af sin kommende hjælpeånd og oplever sin død. Det kaldes for en symbolsk død.

I tredje fasen, genintegrationsfasen hvor den kommende angakkoq(lærlingen) vender tilbage til sin boplads med sin nye status som angakkoq.

” Til sidst hørte jeg en lyd, der lød således: ”Kåkååå, kåkååå”. Det var angakkoq’ens klæder, som bjørnen havde flået af, der bragte liv i ham. Efter temmelig langs tids forløb kom der endelig liv i

² Engelbrechtsen, Klaus og Thomsen, Jørgen: Inuitisk religion og mytologi, ilinniusiorfik 2013. S.69

³ Engelbrechtsen, Klaus og Thomsen, Jørgen: Inuitisk religion og mytologi, ilinniusiorfik 2013. S.70

ham, men han var meget udmattet. Efter at have samlet kræfter ved at gå frem og tilbage, begyndte vi at gå ned mod kysten, min følgesvend uden klæder på kroppen. Da vi havde gået lidt, så vi, at hans pels kom flyvende af sig selv, og da den kom op på siden af ham, tog han den på. Lidt efter kom hans benklæder, og senere også hans kamikker, som han alt sammen trak på.”⁴

i den tredje fase kan man tydeligt se at angakkoq(lærlingen) oplever en symbolsk genfødsel, hvor han kom tilbage. Derefter begyndte han vendte tilbage til sit boplads. Han kan nu kalde sig selv for angakkoq.

Sjæleflugt

Angakkoqs sjæleflugtsritual foregik i fælleshuset med lukkede lamper og mange tilskuere. Selve sjæleflugtsritualet kan altid in deles i 3 faser, man må ikke forveksles med de 3 faser i selve sjæleflugtsritual. Det består af denne måde, en forberedelsesfase, selve sjæleflugten og hjemkomsten i hjemkomsten kan angakkoq have en budskab fra ånderne eller guddomme. Første fasen, forberedelsesfasen starter med at angakkoq blev bagbundet, hvor han påkaldte sine hjælpeånder på et hemmelige åndesprog. Der bruger han også trommen, samt med at han udtalte deres navne et efter et. Navnepåkaldelsen af toornat(hjælpeånder) kaldes på østgrønlandsk qinarneq. Hjælpeånderne' ankom en efter en. Dette foregik under stor larm, så tilskuerne kunne genkende hver enkelt ånd ud fra deres stemmer og lyde. Herefter fulgte sjæleudtrækningen, hvor angakkoq frigjorde sin sjæl fra kroppen, altså angakkoq lå symbolsk død, men han var bevogtet af en loyal hjælpeånd. Hjælpeånden kunne samtidig også se hvad angakkoq oplevede under rejsen selvom han bevogtede hans krop. Hjælpeånden, der blev tilbage ved kroppen, var ofte en skræmmeånd, som kunne beskytte angakkoqs livløse krop imod magi eller fremmede ånders besættelse.

Anden fase, sjæleflugt. Angakkoq tog sammen med sine hjælpeånder på sjælerejse, sjælerejsen var ofte underlagt forhindringer og prøvelser undervejs. Undervejs modtog han gode råd fra sine hjælpeånder. Angakkoq foretog sin sjælerejse for at besøge guddommene, ånderne eller dødsrigerne med det formål, at indhente særlig hemmelig viden eller løse vigtige samfundsproblemer, for eksempel sult, manglende fangst, sygdomme eller brud på

⁴ Engelbrechtsen, Klaus og Thomsen, Jørgen: Inuitisk religion og mytologi, ilinniusiorfik 2013. S.70

samfundets leveregler. Hvis nu angakkoq skal rejse til Havets Moder i underverden eller til Månemanden var rejsens formål ofte, at skaffe fangstdyrene tilbage. Dette sker ved at angakkoq redte Havets Moder hår eller rense Månemandens hus.

Tredje fasen, Hjemkomsten. Var angakkoq tilbage i sin fysiske krop og kunne igen tale med sin naturlige stemme. Efter sin hjemkomst fortalte angakkoq om sine oplevelser og overbragte budskaber fra den åndelige verden. Budskabet fra guddommene var ofte, at mennesker ikke måtte bryde tabureglerne og fangstritualerne, fordi det besmittede guddommene med snavs og urenhed. Hjemkomsten var den vigtigste fase i sjæleflugten, set fra en samfundsmæssig synsvinkel. Overbringelsen af budskaber fra åndevederen, spillede en afgørende betydning for angakkoq, fordi det styrker hans autoritet overfor bofællerne.

I den følgende tekst af Knud Rasmussen der beskriver angakkoqs "Besøg på månen", kan man se at sjæleflugten ind deles i 3 faser.

I den første fase, forberedelsesfasen hvor angakkoq forberedte sin rituelle rejse. Hvor hele bopladsen er samlet i vinterhuset, og ser med.

"Engang da fuldmånen skinnede ned over landene, meddelte åndemaneren Mitsuarnianga sine bopladsfæller, at han ville holde besværgelser og foretage en åndeflugt til månen. Mange mennesker strømmede til for at være til stede i huset, og man slukkede lamperne. Da det var blevet mørkt, kom alle hjælpeånderne til stede og for siden bort med åndemaneren, medens en gammel hjælpeånd blev lad tilbage i hans sted. Den gamle hjælpeånd lå ganske stille på gulvet på det sted, hvor åndemaneren var blevet bagbundet, og medens tilhørerne ventede, holdt han dem i ånde ved nu og da at meddele, hvor langt åndemaneren var nået på sin månerejse."⁵

her kunne man se at den første fase hvor angakkoq forbereder sin sjæleflugt og hele bopladsen var med til at observere. Mens en af hans hjælpeånd bevogtede han livløse krop, samtidig kunne fortælle hvad der sker under selve sjæleflugten.

"Tunuviat hed en af Mitsuarniנגas hjælpeånder, en gammel erfaren ånd, som ofte havde været oppe på månen. Han sagde: "Denne gang tror jeg, vi er kommen bag på Månen; det hænder ellers aldrig, at man overrasker Månemanden." Månemandens hunde, som ellers plejede at gøre larm, lå oven på huset og sov. De skulle dog alligevel ikke komme ubemærket frem, fordi

⁵ Engelbrechtsen, Klaus og Thomsen, Jørgen: Inuitisk religion og mytologi, ilinniuisiorfik 2013. S.182

de var ganske nær ved huset, rejste hundene sig pludselig op og gav sig til at gø, og derved fik Månemanden at vide, at der kom fremmede. Også inde i husgangen lå der en stor, farlig hund på vagt, og den var meget vanskelig at slippe forbi(...) Når åndemanere besøger Månemanden, gør han til at begynde med altid modstand, slår dem i hoved og søger at kaste dem i det sorte hav i det indre af sit hus.”⁶

I den anden fase, selve sjæleflugten, kunne man se at angakkoqs sjæleflugt mod Månemanden, undervejs fik han nogle forhindringer med store og farlige hunde. Og slagsmålet med Månemanden.

”Således skaffede åndemaneren Mitsuarnianna sine bopladsfæller nye fangststyr, og da han kom tilbage, fortalte han om alt det, han havde set og oplevet hos Månemanden.”⁷

i den tredje faser, hjemkomsten. Hvor angakkoq kommer hjem efter sin sjæleflugt, hvor han har rensat Månemandens hus. Og angakkoq fortæller hvad han har set og oplevet i ånde verden. Til sidst fortæller budskabet fra guddommene.

I den næste tekst er den klassiske beskrivelse af angakkoqs sjæleflugt til Havets Moder. Denne variant af myten er nedskrevet af Knud Rasmussen og den stammer fra Canada. Teksten hedder ”Nedfarten til havets bund”.

I forberedelsesfasen til havets bund er ganske det samme, som når angakkoq skal op til Månemanden.

”Alle gæsterne i huset må sidde med lukkede øjne, og intet må stramme i deres dragt: deres livrem og snørebåndene i kamikkerne skal løses. Så sætter åndemaneren sig på plads. Her må han sidde en stund og stadig råbe på sine hjælpeånder, og han skal atter og atter gentage: ”Taffa aqutinilerpoq, taffa neruttulerpoq.”, (vejen lægges til rette for mig, vejen åbner sig for mig).”

I forberedelsesfasen, angakkoq'en sætter sig på sin plads og bliver bagbundet og begynder at kalde på hjælpeånder. Det sker i fællesboplads, hvor der er helt mørk.

”Den eneste hindring for åndemaneren, når han skal ind, er en stor hund, der ligger tværs over husindgangen og helt spærrer vejen. Man siger, at hun har været gift med den hund, før hun blev bortført af stormfuglen. Den vil vise tænder og brumme farligt som et bidsk dyr, der ikke vil

⁶ Engelbrechtsen, Klaus og Thomsen, Jørgen: Inuitisk religion og mytologi, ilinniusiorfik 2013. S.183-184

⁷ Engelbrechtsen, Klaus og Thomsen, Jørgen: Inuitisk religion og mytologi, ilinniusiorfik 2013. S.185

forstyrres, for den ligger ofte og gnaver på knogler af et menneske, der lever endnu. Uden at tøve, uden at vise tegn på frygt skal åndemaneren da skubbe den til side og springe ind i huset.(...)"⁸

her ser vi at den anden fase, hvor angakkoq'en er i selve sjæleflugten og møder en forhindring på vej. Han skulle ikke vise nogen frygt på hunden, når han skulle skubbe den til siden.

"Som tegn på sin vrede sidder Sødyrenes Moder med ryggen til sin lampe, med ryggen til alle de fangststyr, som hun ellers sender langs med landene; hendes hår er som skyllet ned over hendes ansigt og øjne og uredt og pjusket. Straks skal åndemanden tage hende i den ene skulder og vende hendes ansigt mod lampen og fangststyrerne, stryge hende hen over håret og glatte det venligt til rette,(...)"⁹

her kan man også se at ene af forhindringer er at man skulle rede hendes hår. Så alle fangststyrerne kan komme op i havet.

"Og det er da på tide for åndemanden at vende tilbage til de bopladsfæller, der venter ham. De kan høre ham komme på lang afstand; suset af hans fart gennem den vej ånderne har åbnet for ham kommer nærmere og nærmere, og med et vældigt "Plu – a – he – he!" dukker han op ved sin plads bag forhænget: (...) Ingen må bryde denne stilhed før åndemaneren siger: "Jeg har fået noget at sige!"(...) Og åndemaneren bliver ved i åndernes højtidelige tale: "Ord vil opstige." Og så skal alle i huset bekende de brud på tabu, som de har begået.(...)"¹⁰

I tredje fasen hjemfasen, hvor angakkoq'en er tilbage i sit krop, efter han har været i sjæleflugt og fortalte angakkoq om sine budskaber fra den Havets moder. Hendes budskab var at man må ikke bryde tabureglerne.

Helbredelsesritualer

En vigtig funktion, som angakkoq udførte i samfundet, var at helbredelse af sygdomme. Dengang var der ikke naturvidenskabelig forklaringer, som i dag. Dengang var der kun spirituel forklaringer.

⁸ Engelbrechtsen, Klaus og Thomsen, Jørgen: Inuitisk religion og mytologi, ilinniusiorfik 2013. S.79

⁹ Engelbrechtsen, Klaus og Thomsen, Jørgen: Inuitisk religion og mytologi, ilinniusiorfik 2013. S.79-80

¹⁰ Engelbrechtsen, Klaus og Thomsen, Jørgen: Inuitisk religion og mytologi, ilinniusiorfik 2013. S.80

Den følgende tekst er skrevet af Jens Rosing: Sagn og saga fra Angmagssalik, Rhodos, Kbh. 1984. Teksten hedder "Maratsis helbredelse af Iaqqa" det foregår i Østgrønland.

"Mens Maratsi havde boplads ved Nunakitsaajuk sendte en dag gamle Uummitsuk fra Kangaardik (Kangaartik) bud efter ham. Uummitsuks unge datter Iaqqa var blevet så dårlig, at hun ikke mere forlod briksen på grund af betændelse, som ganske havde underløbet hendes ene side. Man havde helt opgivet håbet om, at hun skulle overleve. Maratsi drog til Kangaardik (Kangaartik).(...) Maratsi klædte sig af og lagde sig ved siden af Iaqqa med hovedet vendt imod husets bagvæg og dækkede sig til med et skind. Snart var Maratsi i besættelse, og en af hans hjælpeånder besatte ham (dette kaldes Taartamik iverneqarneq eller Taartamik atineqarneq). En tid skiftedes hjælpeånderne til at besjæle deres herre.(...) I en storbjørns skikkelse sprang Maratsi brummede op. Hans hjælpeånd bjørnen havde taget bolig i ham. Fnysende nærmede bjørnen sig den bevidstløse unge kvinde. Ludende over pigen, brummende dybt inde fra brystet, greb bjørnen en stor kniv og stak den ind i siden på Iaqqa. Der stod en strøm af blågrøn materie ud af siden på kvinden og hævelsen skrumpede gradvis ind. Den bjørnebesatte Maratsi gav sig til at slikke væsken i sig, den lange, smidige tunge slubrede.(...) En af hans hjælpeånder i menneskeskikkelse besjælede ham, da bjørnen havde forladt ham. Maratsi blæste på såret, som derpå straks lukkede sig.(...) Igen var Maratsi sig selv(...) Nogen tid efter, da Iaqqa var så rask, at hun kunne tåle alt legemligt arbejde, opsøgte Uummitsuk atter Maratsi og gav ham en kostelig sav, hvis klinger var af jern.(...)"¹¹

her ser vi at angakkoq'en helbeder Iaqqa, ved hjælp af sine hjælpeånder. Angakkoqs vigtigste funktion var hans evne til at helbrede, dette færdighed gjorde ham til medicinmand, læge psykolog og healer på en gang. Angakkoq'en har ofte samme status som den lokale storfanger. Hvilken har en stor betydning for samfundet.

Angakkoqs funktion i samfundet

Angakkoq var den mest respekterede skikkelse i samfundet. Angakkoq kan være konfliktløser, helbreder, læge, og en sexterapeut. Han løser samfundets problemer og konflikter. Angakkoqs overordnede funktion var at være formidler mellem menneske og den

¹¹ Engelbrechtsen, Klaus og Thomsen, Jørgen: Inuitisk religion og mytologi, ilinniuisiorfik 2013. S.191-192

åndelige verden. Ifølge inuits verdensopfattelse var verden, styret af animistiske naturkræfter og straffende guddomme, der kunne straffe samfundet med sanktioner, som misfangst, sult og ulykker. Angakkoqs primære opgave var at opretholde det gode forhold til de mange forskellige kræfter i verden, således at menneskene kunne leve et trygt liv. Han skulle også sikre sig at tabureglerne og fangstritualerne ikke bliver brudt. Hvis reglerne bliver brudt var det angakkoqs opgave, at genoprette det gode forhold til guddommene og ånderne. Dette skete igennem angakkoqritualerne, især sjæleflugten. Angakkoq kan også være en konfliktløser og moralsk dommer, når der var uenigheder, mistro og uvenskaber mellem mennesker. I den følgende tekst skal vi se at angakkoq løser et konflikt. Dette foregår i Alaska.

"I Pigniq var der en mand, som havde stjålet en snekniv. Ejeren havde lagt den under sin slædes betræk, og da han kiggede efter den, var den væk. Han var overbevidst om, at nogen måtte have stjålet den. Så besluttede han at få åndemaneren til at hjælpe sig, så man kunne finde frem til gerningsmanden. Åndemaneren gik herpå ind i et hus og sammenkaldte stedets mænd. Han bad den stille sig midt på gulvet på en række og en for en træde frem og stå på hans tromme. Den person, som ødelagde hans trommeskind, måtte være tyven. Trommeskindet forblev intakt, da de efter tur betrødte skindet. Men til sidst var der to mænd tilbage. Den sidste mand sagde til den anden: "Jeg har kniven derhjemme, jeg lånte den kun, og det har hele tiden været min mening at lægge den tilbage."(...)"¹²

en eksempel hvor angakkoqs funktion som en konfliktløser. Hvor angakkoq finder tyven af sneknive. Og til sidst løser samfundets problem.

Udover som et konfliktløser kan angakkoq være en sæddoner. Hvor kvinder der kan ikke blive gravid søgte hos angakkoq. Det sker ved, at angakkoq sov hos kvinden og havde sex med hende flere gang. På denne måde kunne man finde ud af om det var kvinden selv eller hendes mand, der ikke kunne få børn. Angakkoq var også den naturlige leder af den berømte lampeslukningsleg. De venter på at angakkoq skal give et tegn, for at legen skulle begynde. Lampeslukningslegen kan også bruges til at løse småkonflikter mellem mennesker, fordi den store morskab var med til at genskabe den gode stemning.

¹² Engelbrechtsen, Klaus og Thomsen, Jørgen: Inuitisk religion og mytologi, ilinniusiorfik 2013. S.194-195

Kristendommens syn på angakkoq

I perioden fra 1720'erne til 1780'erne foregik der en voldsom religiøs kamp mellem angakkoq og kristne præster. De fleste missionærer måtte nødtvunget indrømme at angakkoq hørte til de mest betydelige og intelligente mænd blandt bopladssen. Da angakkoq havde en stor indflydelse i samfundet, derfor måtte de kristne præster bruge to virkemidler, som er dæmoniseringen og latterliggørelsen. De kristne præster siger at angakkoqs hjælpeånder var diabolske dæmoner, et bevis på, at angakkoq stod i ledtog med djævelen. Det andet virkemiddel, latterliggørelsen var ligeledes virkningsfuld. I følgende tekst skal vi høre at angakkoq bliver latterliggjort af Poul Egede i 1737.

"En angakkoq havde her indbildt en pige, at hun ikke havde nogen tarneq. Skønt jeg nok forstod, hvad han mente, tog jeg hans ord bogstaveligt og viste på væggen, at hun havde en skygge som vi andre. Her kom da ud med den rigtige mening, at det var et stykke af hendes tarneq(sjæl), inderste, som han kaldte det. når hun mistede den, måtte hun visne og dø, men han var kommet for at indblæse hende en ny tarneq. Jeg tvang ham her til at tilstå, at han ikke duede til noget, og han blev derpå udleet af dem alle."¹³

denne tekst var et eksempel på hvordan en angakkoq latterliggøres af det kristne missionærer. Det samme sker også længere nordpå.

"(...) De tog lige så venligt imod mig som de andre. Den angakkoq, som om efteråret hævde gjort den hurtige rejse gennem luften til vores land, blev alene i huset, da de andre var gået ud for at tage imod mig. Så snart jeg kom ind, viste han mig en plads at sidde på, (...) Thi det var ikke derfor, jeg var kommet til dem, men alene for at sige ham selv det, jeg havde sagt til hans søn og andre om alle angakkoqkerne og dem, som fæstnede tro til deres bedragerier. (...) Da han mærkede, at det gik ud på at gøre ham til grin, undslog han sig for at øve endog de mindste kunster, (...) Da jeg havde svaret ham derpå, sagde han: "Det er ikke mærkeligt, at I ved så meget, I rejser jo hele verden rundt både til lands og til vands. Vi ved ikke andet end det, vore forfædre har fortalt os."¹⁴

her ser vi igen at, de kristne præster latterliggøre en angakkoq.

¹³ Engelbrechtsen, Klaus og Thomsen, Jørgen: Inuitisk religion og mytologi, "En angakkoq latterliggøres" 1737. Ilinniusiorfik 2013. S.100

¹⁴ Engelbrechtsen, Klaus og Thomsen, Jørgen: Inuitisk religion og mytologi, ilinniusiorfik 2013. S.101

De kristne missionærer mente, at angakkoq (angakkut i flertal) var meget skadelige for inuit, og at Inuit levede et liv i frygt og angst. Missionærerne oplevede, at angakkut var en slags ledere for Inuit på deres bopladser, og de havde magt overfor familierne og deres liv. Missionærerne prøvede at gøre angakkut til grin overfor befolkningen, og gjorde mange ritualer forbudt. Nogle steder blev trommesang forbudt. I Vestgrønland lykkedes det missionærerne at fjerne den status og magt som angakkut havde, og den inuitiske verdensopfattelse blev også ændret. Mange gamle ritualer og traditioner forsvandt, men nogle dele af den immaterielle kultur sandsynligvis forsætte.

Konklusion

Ud fra min redegørelse kan jeg konkludere at, før mødet med kristnedommen, han havde en stort status i sin boplads. Han havde en store indflydelse på samfundet. Men efter at kristnedommen havde kommet. Angakkoq bliver kaldt som en svindlere og bedragere, der har narrede lettroende og naive bofæller. Missionærer opfattede angakkoq (flertal angakkut) som en magtmisbruger der har manipuleret sine bofæller med åndelige fænomener, som ikke eksisterer i virkeligheden.

Litteraturliste

Billede er taget fra en bog som hedder "Inuitisk religion og mytologi"

Bog:

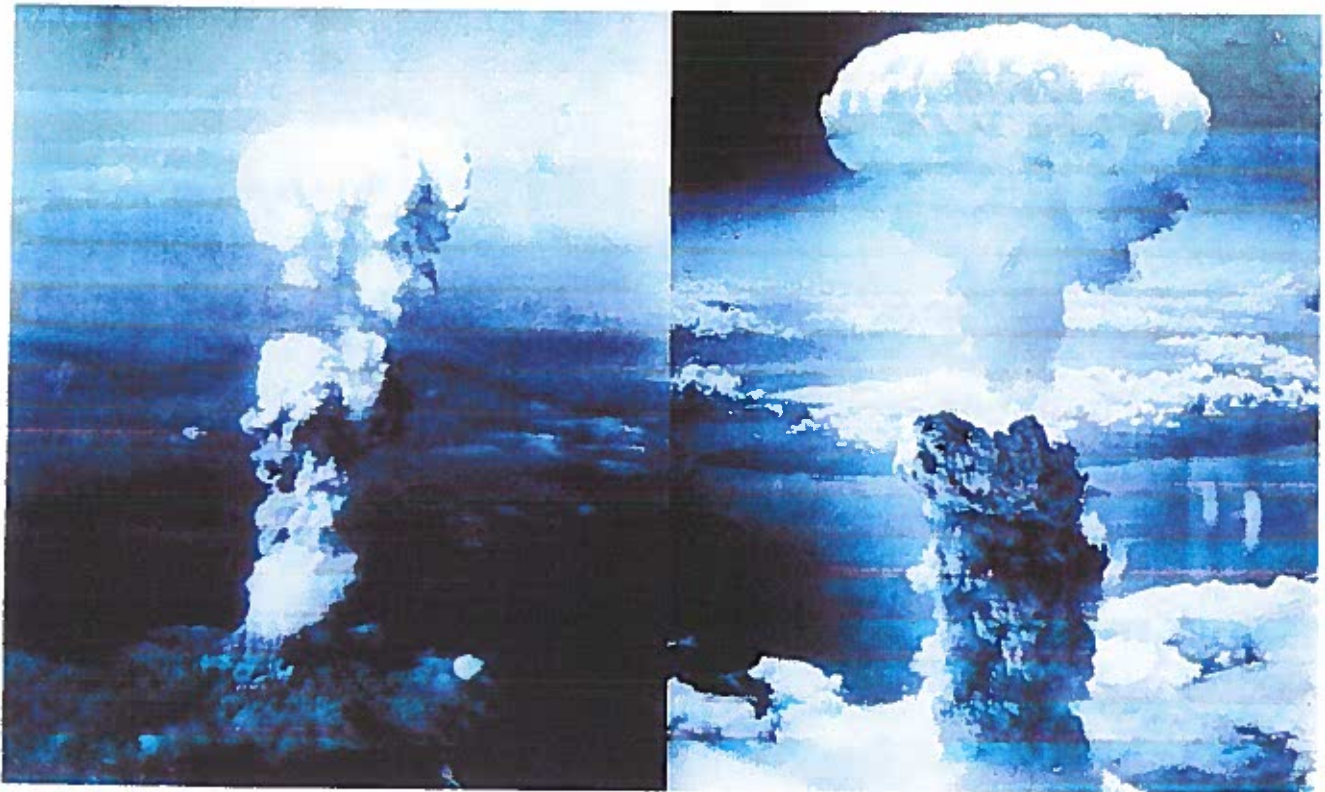
Engelbrechtsen, Klaus & Thomsen, Jørgen: "Inuitisk religion og mytologi". 2013

Engelbrechtsen, Klaus Norman og Jørgensen, Mikkel Ring: "Silamiut Grønlands forhistorie". 2016

Bjørn, Anders: "Sila Grønlandsk Religion Pantheon". 1992

Studieprojektet i 3.G.

Atombomben

2015
Historie

Qeqqani Ilinniarnertuunngorniarfik
Midtgrønlands Gymnasiale Skole, Box 1067, 3900 Nuuk.
Tlf. +299 363380 e-mail: ivr@gu-nuuk.gl

Studieprojektet i skoleåret 2014/2015

Den studerendes navn:

Klasse: 3.P

Emne: Atombomben

Fag: Historie

Vejleder/vejledere: Marianne Brems

Endelig opgaveformulering:

Giv en kort redegørelse for baggrunden for amerikanernes atombombeangreb på Japan i august 1945. Diskutér på baggrund af analyse af relevant kildemateriale amerikanernes motiver for angrebet. Vurdér til slut konsekvenserne af de to atombomber over Japan, og den betydning opfindelsen og anvendelsen af atombomberne fik fremadrettet.

Dato & Faglærerens underskrift

18.02.15

Marianne Brems

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	2
Indledning	3
Problemformulering	3
Redegørelse	4
Motiver for angrebet	6
Konsekvenserne af atombomberne	10
Betydning for opfindelsen og anvendelsen af atombomberne	12
Konklusion	14
Litteraturliste	15
Billag	16

Indledning

Under anden verdenskrig den 6. og 9. August 1945, kastede amerikanske hærs flystyrker to atombomber over de japanske byer Hiroshima og Nagasaki. Det første angreb var over Hiroshima og kostede ca. 70.000 mennesker livet og det andet var over Nagasaki som kostede ca. 30-40.000 mennesker livet. Efter 3-4 måneder var det samlede tab af mennesker mindst 200.000-250.000, både som direkte følge af brande og trygbølgens fysiske ødelæggelser, men også som følge af skader og strålesyge. Det var første gang og sidste gang, at atomvåben er blevet brugt i krig.

Grunden til at jeg har valgt dette emne er, at jeg synes det er et interessant og spændende emne, og fordi at jeg vil finde ud af, hvad var baggrunden for amerikanernes atombombeangreb på Japan var. Hvad motiverne var for angrebet. Hvilke konsekvenser de to atombomber fik over Japan. Og hvilken betydning opfindelsen og anvendelsen af atombomberne fik fremadrettet.

Det vil jeg i denne opgave prøve at finde ud af, ved hjælp af nogle bøger som jeg har lånt og fra nogle kilder fra nettet om Harry S. Trumans dagbog og papirer.

Problemformulering

Giv en kort redegørelse for baggrunden for amerikanernes atombombeangreb på Japan i august 1945. Diskutér på baggrund af analyse af relevant kildemateriale amerikanernes motiver for angrebet. Vurdér til slut konsekvenserne af de to atombomber over Japan, og den betydning opfindelsen og anvendelsen af atombomberne fik fremadrettet.

- Giv en kort redegørelse for baggrunden for amerikanernes atombombeangreb på Japan i august 1945
- Diskutér på baggrund af analyse af relevant kildemateriale amerikanernes motiver for angrebet
- Vurdér til slut konsekvenserne af de to atombomber over Japan, og den betydning opfindelsen og anvendelsen af atombomberne fik fremadrettet.

Redegørelse

I 1930'erne var det meste af Asien økonomisk tilbagestående. Mange lande var kolonier som var regeret af europæiske lande. Men Japan var et meget selvstændigt, militær stærkt og industrialiseret land. Japan begyndte langsomt at føre en aggressiv ekspansionspolitik, som især gik ud over Kina. Da USA ikke kunne overtale Japan til at trække sig tilbage, besluttede præsident Franklin D. Roosevelt at øge presset på Japan ved ikke at sælge dem olie og andre varer som kunne bruges til krigsførelse. Det forhindrede stadigvæk ikke japanerne i at trække sig tilbage. I stedet erobrede de så olierige lande i Asien, og for at forhindre at USA ikke greb ind, sneg japanerne en hemmelig flåde ind i Stillehavet den 7. December 1941, som så udførte et voldsomt angreb med bombefly på den amerikanske flådebase Pearl Harbor. Dagen efter det voldsomme angreb erklærede USA krig mod Japan og så var USA med i 2. Verdenskrig.

I 1939 gav præsident Franklin D. Roosevelt tilladelse til at man begyndte at forske i muligheden for at skabe en atombombe. Projektet skulle være tophemmeligt, så derfor fik projektet kodenavnet "Manhattan Project". Det område hvor de arbejdede kaldte de "Los Alamos". Hundrevis af forskere arbejdede på projektet, heriblandt den danske fysiker Niels Bohr¹. En officer ved navnet Leslie R. Groves, havde ansvaret for hele projektet, hvor han sørgede for sikkerheden, så ingen fik noget at vide om projektet. Efter tre års arbejde var bomben færdig og man havde brugt milliarder af dollars.

Den 16. Juli 1945 testede USA den første atombombe nogensinde i Alamogordo som var et amerikansk flybase i en øde ørken i New Mexico. Atombomben som man kaldte "Tykke Mand" blev kastet ned fra et 30 meter højt tårn. Prøvesprængningen fik kodenavnet "Trinity" som fandt sted tidligt om morgenen. De nærmeste observatører befandt sig i en bunker 10 km fra springningstedet. Selvom de havde solbriller på, blev de alligevel næsten blændet af den kraftige lysglimt som oplyste nattehimlen. Derefter kom der en varm trykbølge, et øredøvende brag og en kugle af ild som forvandlede sig til en paddesky. Næsten alle var glade², for de flere års arbejde havde båret frugt.

¹ Nathaniel Harris: "Vidne til historien - Hiroshima". S. 16, L. 14

² Nathaniel Harris: "Vidne til historien - Hiroshima". S. 18, L. 16

Men efter Tyskland og Italien havde overgivet sig i Maj 1945, var prøvesprængningerne for sent til at få indflydelse på krigen i Europa. Men krigen mod Japan i Stillehavet var dog ikke overstået. Og i Juli 1945, mødtes den amerikanske præsident Harry S. Truman med Storbritanniens Premierminister Winston Churchill og den sovjetiske leder Josef Stalin i Potsdam i Tyskland. De allierede ledere skulle diskutere situationen i Fjernøsten og opdele efterkrigstidens Europa. Men selvom Truman ikke stoled på russerne, ønskede han at de skulle gå i krig mod Japan. Og under konferencen fik Harry S. Truman at vide, at prøvesprængningen var en succes.

Den ene kamphandling efter en anden havde vist, at japanerne hellere ville kæmpe til sidste mand end at overgive sig. Japanerne led store tab, men også mange amerikanere mistede livet. Man begynde at tale om at invadere Japan, men nogle indflydelsesrige personer hævdede, at atombomben kunne retfærdiggøres³, da en invasion ville have kostet USA flere tusind soldater døde. Det var nok en af de vigtigste begrundelser for at kaste atombomberne over Japan, og redde liv ved at afkorte krigen og tvinge Japan til at overgive sig.

Og den 25. Juli 1945 gav præsident Harry S. Truman tilladelse til krigsministeren Henry Stimson, at atombomberne skulle bruges mod Japan. Japanerne fik en sidste mulighed for at overgive sig efter USA og Storbritannien havde udsendt en erklæring om at japanerne skulle overgive sig betingelsesløst. Men japanerne var ikke indstillet til at overgive sig uden betingelser som krævet i Potsdam-erklæringen.

Den 6. August 1945, få uger efter Truman havde givet tilladelse til at kaste atombomberne over Japan, kastede amerikanerne atombomben "Little Boy" ned over Hiroshima med et B-29 bombefly, som man kaldte "Enola Gay" ledet af Paul Tibbet. Missionen blev udført af en særlig udvalgt flybesætning, som i månedsvis havde trænet i Stillehavets øen Tinian. Grunden til at man valgte Hiroshima var fordi byen havde en hær af tropper, militære faciliteter og militære fabrikker, som endnu ikke var blevet betydeligt ramt under krigen. Flere tusind mennesker inden for 500 meters afstand af eksplosionen blev dræbt

³ Nathaniel Harris: "Vidne til historien - Hiroshima". S. 24, L. 14.

øjeblikkeligt, hvor de forsvant eller blev forvandlet til stående lig, der bestod af aske, som smuldrede når man rørte ved dem.

3 dage efter, den 9. august iværksatte man en ny mission. Selvom japanerne var blevet anmodet om at overgive sig, så fik de ikke meget betænkningstid. Et andet B-29 Bombefly der hed "Bock's Car" fløj fra Tinian med atombomben "Fat Man". Målet var byen Kokura men pga. byen lå gemt under røg og tåge valgte bombeflyets besætning, at flyve videre til det næste mål på listen, Nagasaki.

Samme dag erklærede Sovjetunionen krig mod Japan og begyndte at overmande de japanske styrker i Manchuriet. Og samme aften var stemmerne lige i det øverste, japanske krigsråd, men japans ministerpræsident bad kejser Hirohito om at tage beslutningen. Selvom den japanske kejser havde gudelignende status, blev han som regel ikke inddraget i den politiske beslutningstagen, men sagde til de japanske ledere at de måtte "udholde det uudholdelige" og overgive sig⁴.

Den 14. August, accepterede Japan så de allieredes betingelser og den 2. September 1945 blev den formelle overgivelse underskrevet af den japanske hærs øverstkommanderende om bord på det amerikanske slagskib "Missouri", og 2. Verdenskrig var dermed slut.

Motiver for angrebet

Da Franklin D. Roosevelt døde i April 1945, overtog Harry S. Truman embedet som præsident for USA. Han kendte til atombomberne, men ikke i det omfang som Roosevelt gjorde, fordi Roosevelt hadede Truman. Truman havde selvfølgelig gjort sig nogle overvejelser omkring brugen af atombomben, og det var også ham som traf den endelige afgørelse om at anvende den nyudviklede atombombe over Hiroshima og Nagasaki.

⁴ Nathaniel Harris: "Vidne til historien - Hiroshima". S. 40, L. 16.

Jeg har fundet en internet side med nogle uddrag fra Harry S. Trumans dagbog og papirer under og efter 2. Verdenskrig. Hjemmesiden er skrevet af Doug Long, som har valgt de her uddrag fra bøgerne "Off the Record: The Private Papers of Harry S. Truman" fra 1997 og "Dear Bess: The Letters from Harry to Bess Truman, 1910-1959" fra 1998, skrevet af Robert H. Ferrell. Internet sidens uddrag er nogle førte håndstekst da det er fra Trumans dagbog og papirer. Uddragene er primært tekst og er skrevet samtidig med begivenhederne og virker til at være rimelige troværdige.

6/17/45 - Trumans dagbog:

*"I have to decide Japanese strategy - shall we invade Japan proper or shall we bomb and blockade? That is my hardest decision to date. But I'll make it when I have all the facts."*⁵

Man kan læse her at Truman er meget i tvivl om hvilken beslutning han skal tage. Som sagt i det lille uddrag, skulle han gøre det rigtige, hvilket var at invadere Japan eller at man skulle bombe og blokere? Det letteste ville selvfølgelig være at bombe og blokere. Det ville være det hurtigste, og det ville også redde mange amerikanske menneskeliv. Men han ville vente med at tage en beslutning indtil alle detaljerne om atombomben var på plads.

Denne uddrag er fra Bogen "Vidne til historien - Hiroshima". Den amerikanske krigsminister Henry Stimson fortæller efter snakken med Churchill i hans dagbog om hvorfor Churchill syntes Truman lige pludselig havde fået en forandring, under Potsdam-konferencen:

*"... Nu ved jeg, hvad der skete med Truman i går. Jeg kunne ikke forstå det. Da han kom til mødet efter at have læst rapporten om Alamogordo prøvesprængningerne, var han en forandret mand. Han fortalte russerne nøjagtigt, hvordan tingene skulle være, og han hersede stort set med folk under hele mødet."*⁶

Det var her at nogle af Trumans overvejelser omkring bombing af Japan begyndte at starte. Efter at have læst rapporten om atombomben, vidste han hvor kraftfuld bomben var

⁵ Doug Long: "The Harry Truman Diaries and Papers". 6/17/45 Diary

⁶ Nathaniel Harris: "Vidne til historien - Hiroshima". S. 21.

og det gjorde at han tydeligvis blev styrket af det. Under mødet fik han at vide, at atombomben var en succes, og at den overskred forventningerne. Det ville selvfølgelig være det bedste tidspunkt at kaste atombomberne over Japan. For det første skulle alle de penge som blev brugt til at forske i atombomben ikke gå til spilde og for det andet ville det redde flere tusind menneskeliv og afkorte krigen.

7/18/45 - brev til Bess Truman

Efter han fandt ud af prøvesprængningerne, skrev han et brev til sin kone, hvor han fortalte hende om hvad der foregik:

*"...I've gotten what I came for - Stalin goes to war [against Japan] August 15 with no strings on it. He wanted a Chinese settlement [in return for entering the Pacific war, China would give Russia some land and other concessions] - and it is practically made - in a better form than I expected. [Chinese Foreign Minister] Soong did better than I asked him. I'll say that we'll end the war a year sooner now, and think of the kids who won't be killed! That is the important thing."*⁷

I dette brev kan det forstås at Truman har besluttet, at kaste atombomberne over Japan.

Den 25. Juli 1945 gav præsident Truman ordre til at bruge atombomben. Dette er et uddrag af hans dagbog:

"Vi har opdaget den mest frygtelige bombe i verdenshistorien ... vi tror, vi har fundet ud af, hvordan man sønderdeler atomet. Et eksperiment i ørknen i New Mexico var forbløffende – for at sige det mildt ... Dette våben kan bruges mod Japan fra i dag og ind til den 10. august."

*"... Han (Harry Stimson) og jeg er enige. Målet skal udelukkende være militært, og vi vil udsende en advarsel og bede japperne om at overgive sig og redde liv. Jeg er sikker på, de ikke vil gøre det, men vi vil have givet dem chancen. Det er bestemt godt, at Hitlers kreds eller Stalins ikke opdagede den her atombombe. Den lader til at være det frygtligste, man indtil nu har opfundet, men den kan blive det mest nyttige."*⁸

⁷ Doug Long: "The Truman Diaries and Papers". 7/17/45 - Letter to Bess Truman

⁸ Nathaniels Harris: "Vidne til historien - Hiroshima". S. 23.

Her tyder hans måde at skrive på, at han er meget fastlagt på at angribe Japan, efter at han i starten var i tvivl om han skulle invadere eller bombe. Hans ord indikerer at han udmærket godt ved hvor kraftfuld og hvor frygtfuldt atombomben er.

Han ville helt sikkert angribe Japan. Men samtidig ville han heller ikke være som japanerne: brutale, hensynsløse og nådesløse. Derfor ville han udsende dem en advarsel før bombningen, selvom han var sikker på at de ikke ville overgive sig. Men det ville selvfølgelig hjælpe på hans samvittighed over at han oven i de militære mål ville dræbe tusindvis af uskyldige civile mennesker.

Selvfølgelig var det eneste som kunne forhindre Truman i at smide bomben var at han ikke kun ville bombe de militære mål sønder og sammen, men også de civile mennesker. Efter at have læst rapporten vidste han godt hvad atombomben var i stand til.

Den tankegang Truman må have haft var: Hvis jeg invaderer Japan, går det ud over mine mænd og Japans mænd. Det eneste som jeg kan gøre for at redde mine mænd er at bombe Japan. Det vil redde mine mænd, men det vil så gå ud over civile mennesker.

Han tænkte måske også at atombomben ville redde mere liv end de liv den ville tage. Hvis man gik ud fra at krigen fortsatte ville der dø mange flere mennesker. Japanerne var opdraget til at tro, at æren krævede, at man skulle kæmpe til døden. Det var derfor svært for japanerne at overgive sig.⁹

7/20/45 - brev til Bess Truman

I hans andet brev til hans kone, fortæller han hende at han vil have fred i verden, men hans første prioritet var USA:

*"I have to make it perfectly plain to them [Russia and Great Britain] at least once a day that so far as this President is concerned Santa Claus is dead and that my first interest is U.S.A., then I want the Jap war won and I want 'em both in it. Then I want peace - world peace and will do what can be done by us to get it."*¹⁰

Harry Truman ville have fred, men frem for alt ville han beskytte USA. Det var det han var fast besluttet på. I starten overvejede han at sætte amerikanske liv på spil ved at han ville

⁹ Nathaniel Harris: "Vidne til historien - Hiroshima". S. 40, L. 3.

¹⁰ Doug Long: "The Harry Truman Diaries and Papers". 7/20/45 - Letter to Bess Truman

have at USA invaderede Japan, men det ville resultere i et stort tab af amerikanere. Hvis man tænker over det, var det nogle svære opgaver at Truman skulle løse og overveje.

Man kan ikke sige at Truman var en "dårlig" præsident, fordi han gav tilladelse til at smide atombomberne, som senere hen var med til at dræbe tusindvis af civile. Han var bare en præsident som elskede sit land og som han prioriterede frem for alt. Så derfor smed han atombomberne. Overvejelserne som han havde var ikke bare nogle almindelige overvejelser han bare kunne overveje på få minutter. Det var overvejelser hvor en masse mennesker var indblandet. Det var en livs beslutning, og nok den mest vigtigste beslutning at han skulle tage i hele hans liv. En forkert beslutning kunne jage ham i resten af hans liv.

Konsekvenserne af atombomberne

Det første angreb var over Hiroshima og kostede ca. 70.000 mennesker livet og det andet var over Nagasaki som kostede ca. 30-40.000 mennesker livet. Efter flere måneder var det samlede tab af mennesker mindst 200.000-250.000, både som direkte følge af brande og trykbølgenes fysiske ødelæggelser, men også som følge af skader og strålesyge.

Det første problem som ofrene stod over for var helt klart, hvor skulle de overlevende mennesker bo. Hvad skulle de gøre? Atombomben havde forvandlet byen i løbet af få sekunder fra at være en militærbase til at være en kæmpe begravelsesplads.

Menneskerne lå overalt både døde og overlevende. Tænk at man ligepludselig en stille morgen hører et højt brag, og når man få sekunder efter kiggede rundt, så lå hele byen i ruiner. Amerikanerne havde ikke kun smadret Hiroshimas militær base fuldstændig, men også dræbt tusindvis af uskyldige civile mennesker.

Bomben var mere end en destruktiv kraftig bombe. Det var også en psykisk bombe, og at være vidende til det må være noget af det frygtligste et menneske overhovedet kunne

være ude for. Dagen må virkelig have plaget dem i hele deres liv. Det vil være en dag de overlevende aldrig nogensinde ville kunne glemme.

Efter Hiroshima og Nagasaki bomberne begyndte flere forskere at forske i at spalte atomet. I dag er atombomben et af det mest magtfulde et land kan have. Lande med atombomber kan med lethed ligge verdenen i ruiner. Vi må indse at atombomben i dag er en af de største trusler mod den menneskelige fremtid. Der er jo ingen som vil sætte hele verden på spil, men alligevel bliver det brugt som det største magtmiddel som et menneske kan have.

De overlevende fra Hiroshima og Nagasaki bombningerne led af radioaktiv bestråling, som gjorde at de begyndte at føde misdannede børn, og andre fik sygdomme efter flere år som følge af det regn som kom efter atombomben sprang. Under eksplosionen fik en masse mennesker sår og skrammer. Men det var ikke det eneste, for mange blev meget hårdere ramt. Deres hår begyndte at falde af, deres tandkød blødte, de fik lilla udslet på huden og fik voldsom diare.¹¹

Gravide kvinder som havde fået bestråling fødte misdannede børn, mens andre flere år efter fik sygdomme som skyldes bestrålingen. En af dem var Mihoko Takeuchi som ikke var født, da Hiroshima blev bombet, hun fortæller at hun led af eftervirkningerne. Da hun var 13 år begyndte hun at få røde knopper på hendes arme, og hendes tandkød var dækket af mørkt størknet blod. Flere gange når hendes tilstand blev utålelig, ønskede hun at begå selvmord. Men hun valgte ikke at give efter for sygdommen.¹²

Amerikanerne vidste intet til de langvarige stråleskader, selvom forskerne i Los Alamos havde opdaget at de sandsynligvis ville gøre det. Folk døde stadig på mystisk vis og amerikanerne blev ved med at benægte at det var pga atombomberne¹³. De ville selvfølgelig ikke indrømme at mange i Hiroshima var syge af radioaktiv stråling pga. bombenerne.

¹¹ Nathaniel Harris: "Vidne til historien - Hiroshima". S. 42, L. 6.

¹² Nathaniel Harris: "Vidne til historien - Hiroshima". S. 43.

¹³ Nathaniel Harris: "Vidne til historien - Hiroshima". S. 45.

Bomberne over Hiroshima og Nagasaki har vist verden, hvor frygtelig en atomkrig kunne være. På trods af, at der har været alvorlige konflikter er atomvåbene ikke blevet brugt i krig siden.

Dette billede viser den ufattelige varme fra ekslosionen i Hiroshima som har brændt mønsteret på kimonoen ind i huden på det japanske offer.

Betydning for opfindelsen og anvendelsen af atombomberne

Efter krigen blev verdensorganisationen FN dannet den 24. Oktober 1945. Og formålet for organisationen var at forhindre en anden verdenskrig nogensinde.

Men kort efter 2. Verdenskrig opstod der et magttrum i den globale verdensorden. Supermagterne USA og Sovjetunionen skulle indrette den nye verdensorden, men det viste sig hurtigt at der var interessekonflikter mellem de to supermagter. Det meste af verden blev delt mellem "Vesten" som bl.a var USA og Vesteuropa, og "Østen" den kommunistiske blok som var Sovjetunionen og deres allierede. Konflikten blev kaldt "Den Kolde Krig" fordi det ikke var som andre krige med skydevåben. Under "Den Kolde Krig",

blev folk som var imod, at fremstille flere og flere atomvåben, upopulære. Og efterhånden spredte atomvåben sig til over hele verden.

Senere hen blev atombomberne udskiftet med brintbomber som var langt kraftigere end atombomberne. Og der blev udviklet raketter som kunne flyve atomvåben tværs over kontinenterne. Men til sidst havde de to stormagter så mange atomvåben at de kunne ødelægge civilisationen og hele menneskeheden flere gange.

Atombombens virkning spredte sig efterhånden hurtigt pga. aviser og artikler. Frygten for verdens fremtid fik nogle mennesker til at reagere, og fysikere som Oppenheimer prøvede at overtale den amerikanske regering og senere hen andre lande til ikke at fremstille brintbomber. Der opstod bevægelser i flere dele af verden gennem årene, som gik ind for fred, afvæbning og internationalt samarbejde.

Men våbenkapløbet fortsatte mellem de to stormagter USA og Sovjetunionen. Men i 1970'erne indgik supermagterne nogle aftaler som skulle begrænse deres atomvåbenarsenaler. Og da Sovjetunionen brød sammen i 1991, sluttede "Den Kolde Krig" som forløb i ca. 45 år og man undgik en verdensomspændende atomkrig.

Konklusion

Jeg kan ud fra min redegørelse, analyse og diskussion af Hiroshima og Nagasaki bombarderingerne konkludere, at bombningen af Hiroshima og Nagasaki har vist verden hvor frygtindgydende atomkraft kan være.

Årsagerne til at amerikanerne kastede atombomben var fordi at Japan havde invaderet store dele af Kina og fordi man ville afkorte krigen og skåne flere amerikanske liv. Fordi USA ikke kunne overtale japanerne i at trække sig tilbage, øgede USA's præsident Franklin D. Roosevelt presset ved ikke at sælge dem olie som skulle bruges til krigsførelse. Men japanerne erobrede så olierige lande, og for at USA ikke skulle gribe ind i krigen, udførte japanerne et overraskende og voldsomt angreb på Pearl Harbor. Det betød at USA blev en del af 2. Verdenskrig.

Truman overvejede på et tidspunkt at invadere Japan i stedet for at bombardere det. Men fordi at atombombe forskningen overskred forventningerne og de havde investeret flere millioner af dollars på projektet om atombomben, besluttede Truman at kaste bomben på Hiroshima og Nagasaki som var militære mål.

Da atombomben landede, kom der noget sort regn ned fra skyerne som var radioaktivt. Det var det, som gjorde at de overlevende fik radioaktiv stråling på huden, og det gjorde bl.a at de fik misdannede børn. Det var en dag som de aldrig ville glemme, og den dag som vil plage dem, og generationerne efter i hele deres liv.

Opfindelsen og anvendelsen af atombomberne havde en stor historisk betydning og førte til oprettelsen af verdensorganisationen FN som havde til formål at forhindre en anden verdenskrig. Samt opstod "Den Kolde Krig" lige efter 2. Verdenskrig mellem de to supermagter USA og Sovjetunionen som forløb i ca. 45 år.

Litteraturliste

Bøger:

- Bryld, Carl-Johan: "Verden efter 1914". Systime 2006
- Bauer, Eddy: "Anden verdenskrig - Krigen i Stillehavet". Lademann 1992
- Harris, Nathaniel: "Vidne til historien - Hiroshima". Forlaget Flachs 2005
- Chrisp, Peter: "Krigen i Stillehavet". Forlaget Flachs 2003

Kildemateriale:

- Doug Long: "The Harry Truman Diaries and Papers" <http://www.doug-long.com/hst.htm>

Internetside:

- http://da.wikipedia.org/wiki/Atombomberne_over_Hiroshima_og_Nagasaki

Billeder:

- **Billedet på forsiden.** Paddelhatteskyerne over Hiroshima (venstre) & Nagasaki (højre)
http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/5/54/Atomic_bombing_of_Japan.jpg
- **Billedet på side 11.** Japansk offer fra Hiroshima.
http://www.animatedsoftware.com/environm/no_nukes/tenw/page568.gif
- **Billede nr. 1, i bilaget.** Hiroshima Dome.
<http://static.guim.co.uk/sys-images/Guardian/Pix/pictures/2010/8/13/1281712733313/Hiroshima-1945-007.jpg>
- **Billede nr. 2, i bilaget.** Atombombeekslosionen over Nagasaki.
http://arbejderen.dk/sites/default/files/styles/format_16x9/public/Atomic_cloud_over_Nagasaki_from_Koyagi-jima_0.jpeg?itok=qJZK-7dF
- **Billede nr. 3, i bilaget.** Kernevåben. De to atombomber som blev kastet ned over Japan.
<http://www.denstoredanske.dk/@api/deki/files/14825/=41157940.jpg?size=webview>

Billag

Billede nr. 1.

Denne bygning, "Hiroshima Dome", er en af de ganske få, der overlevede atombomben over Hiroshima. I dag står selvsamme bygning som et minde over verdenshistoriens første atomangreb.

Billede nr. 2.

Atombombeekslosionen over Nagasaki den 9. August 1945.

Billede nr. 3.

Kernevåben. De to atombomber som blev kastet ned over Hiroshima og Nagasaki. Øverst ses "Little Boy" som blev kastet ned over Hiroshima den 6. August 1945.

Nederst ses "Fat Man" som blev kastet ned over Nagasaki den 9. August 1945.

